

ELŐFIZETÉS:
 Egész évre . . . 6 ft.
 Fél évre . . . 3 ft.
 Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét illető küldemények a szerkesztőnek, anyagiak a lap tulajdonosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
 egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
 többszöri hirdetésnél olcsóbb.
 Nyitórésze 25 kr.
 Bélyegdíj minden hirdetésnél 30 kr.
 A hirdetések Bittermann Nándor könyv- és könyvnyomtatás vállalatjának és a szerkesztőnek fogadtatnak el.
 Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

„BÁCSKA“

XIV. évfolyama 2-ik negyedének küszöbén vizuálisan a jól teljesített munka érzetének tükrében fordulunk lapunk s a megye közönségéhez, hogy a „Bácskát“ részesítsék továbbra is támogatásukban; felkérjük egyszermind azon t. előfizetőinket, kiknek előfizetése e hó végével lejár, méltóztatásukkal azt mielőbb megújítani, hogy a lap szétküldésében akadály ne álljon be.

A „Bácska“ minden irányban iparkodni fog. kitűnő munkatársai segítségével, a fokozott igényeknek megfelelni.

Előfizetési árak:

Helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:

Egész évre . . . 6 ft.
 Fél évre . . . 3 ft.
 Negyed évre . . . 1 ft. 50 kr.

Néptanítók számára:

Egész évre . . . 4 ft.
 Fél évre . . . 2 ft.
 Negyed évre . . . 1 ft.

Előfizetési pénzek **Bittermann Nándor** könyv- és könyvnyomtatás vállalatjához küldendők.

Népnevelés és kiseddők.

A népszámlálás eredményei közül kulturális tekintetben az anyanyelvi rovatot kivéve, alig van érdekesebb, mint az irni-olvasni tudás rovata.

A magunk részéről nem osztjuk ugyan azon felfogást, mely a kulturális állapot elbírálásánál ezen kérdésre helyezi a főszó, mert mi türelemmel, nagyon is sokszor megemésztetlen ismereteket is árul el, amnyit azonban kétségtelen, hogy azon népnevelési munkásságnak próbaköve lesz, mely a tanfelügyelői intézménynek 1876-ban történt újjászervezésével összefüggő eredményeként mutatkozhat.

Az 1881. évi népszámlálás adatai szerint Bács-Bodrogh vármegyének 638,063 polgári lakosa közül (beleértve a törvényhatósági joggal felruházott városokat is) irni-olvasni tudott 224,871, csak olvasni 26,227, sem olvasni, sem

irni nem tudott 386,965. Zombor városában különösen irni-olvasni tudott 7732, csak olvasni 282, sem irni, sem olvasni pedig 16,679, vagyis a lakosságnak több mint két harmadrésze!

Meg vagyunk győződve, hogy az 1891. évi eredmény, ha a lakosság száma tekintetében csekélyebb százalékra rugó szaporulatról is tesz tanúságot, e tekintetben sokkal kedvezőbb arányszámot fog feltüntetni, és ezen (Zomborra nézve, a mint értesülünk) még e hó folyamán nyilvánosságra kerülő adatokhoz már előzetesen is néhány megjegyzést akarunk csatolni nevelésügyünk jelen állapotáról, amennyiben az a nem szakemberekre, a nagy közönségre ép úgy, mint a társadalmi tudományok művelői, a társadalmi kérdések megfigyelőire nézve némi fontossággal és érdeklődéssel bír.

Nevelésügyünk jelen állapotában minden egyes hatóság, melyre a népoktatási törvény figyelemmel volt, bizonyos mértékben önálló ténykedést gyakorol. Elemi iskoláink az egyes felekezetek, gymnasiumunk az állam, kereskedelmi és ipariszervezetek a városi hatóság alatt állanak, van alkalmunk tehát (ha számba vesszük még azt is, hogy minden városunkban tömegesen lakó felekezet önálló iskolával bír) minden egyes tényező működéséről aránylag eléggé bő képet alkotni magunknak.

Ami különösen a felekezeti népoktatást illeti, e tekintetben azt hisszük, az áldozatkészség, melyet városunk e téren gyakorolt, nem tekinthető eredménytelennek. Ha számba vesszük, hogy nem pótdadóból folyó jövedelmének több mint harmadrészt áldozza e célra, jogos is azon követelés, hogy ennek fejében népoktatásunk fényes eredményt is tudjon felmutatni.

A kik figyelemmel kísérik Budapest fővárosi tanügyi mozgalmait, büszkén tekinthetnek iskoláinkra, hol az ingyenes oktatás már évtizedek óta meg van honosítva, szemben azon tandíjméziárakkal, melyek a fővárosi népiskolák látogatását szerényebb viszonyok közt élő egyénekre nézve, oly nehézzé teszik.

Iskoláink állapotáról a nagy közönség az évi vizsgálatok, a hatóságok a tanfelügyelő hivatalos jelentései alapján vesznek tudomást és a míg az előbbieket minden tanügybarátban a tanítást teljesítő közegek irányában őszinte elismerés kife-

jezésére adnak évente alkalmat, az utóbbiakban is csak egy fekete pont van, mely azonban szorgosabb vizsgálat után ha nem is enyészik el, de kellő világlatba kerül.

Ezen fekete pont az iskolát nem látogató gyermekek nagy száma.

Fővárosi ember előtt, ki magának várost összefüggő hársorokkal képez, másképp fog e kérdés feltűnni mint nekünk, kik tudjuk, hogy hány, néhol órájárásnyira a központtól távolosó tanyacsoportban lakik a lakosság több mint harmadrésze.

E helyeken a népoktatás kötelező volta, a törvény végrehajtása nagy mértékben mindig irott malaszt fog maradni, e helyeken az oktatás még a legnagyobb erély mellett és az év azon szakában is, melyek másutt a szorgalmi idő főrészt képezik, aligha volna foganatosítható.

Méltányoljuk a buzgalmat, melyet a felekezeti tanhatóságok e téren is kifejtettek, tudjuk azt is, hogy az akarat e helyütt ritkábban fog sikert felmutatni, azt véljük azonban, hogy városunk népnevelésének sokáig még ez fogja képezni Achilles sarkát, melyet sohasem felesleges említeni. Minél kiterjedtebb tanyai oktatás, ha kell, egyelőre talán vándortanítókkal is, képezhetné tanhatóságaink főfeladatát, mely irányban már eddig is elég sikert mutathatnak fel.

A tanyai iskolákkal kapcsolatban kell megemlékeznünk a kiseddőknek legújabbán már törvényesen is szabályozott kérdéséről. Ha számba vesszük a kiseddőt igénylő gyermekek számát és fennálló óvóink számát, azok látogatottságát, lehetetlen szemel hunynunk az e téren még ki-elégítetlen követelmények elől. Ha pedig még azt is tapasztaljuk, hogy meglévő óvóink nagyobb része nem az arra leginkább rászoruló alsó, hanem a középosztály gyermekei által látogatottak, akkor lehetetlen nem örövendeni a felett, hogy ezen állapot javulása az új kiseddők törvény által biztosítva van. Száz és százakra rug azon gyermekek száma, kik minden szülői gondozás nélkül élnek az azon éveket, melyekben a gyermekszív legfogékonyabb az erkölcs, a vallás igéi iránt.

Minden városrész számára, minden nagyobb tanyacsoport számára legalább egy kiseddők felállítására nemcsak tanügyi, hanem egyuttal köz-

A „BÁCSKA“ tárcája.

Tavaszdal.

„Mégint tavaszdal!“ így kiáltok,
 „Mégint a régi zöngemény,
 „Mégint a nyíló kis virágok“
 „Püspökhang“ és „estifény“.
 „Mikor mikor lesz vége végre,
 „Mikor hagyjátok abba már?“
 — Mikor? —

Ha egyszer majd a télre

Nem jó tavasz, s utána nyár.
 Ha egyszer majd a kikeletnek
 Nem lesz virága, illata,
 Ha majd az emberi szívneknek
 Nem lesz szerelme, bánata.
 De míg szerelmet énekelhet,
 És megújul a kikelet,
 Az új tavaszt és új szerelmet
 Mindig új dal énekl meg.
 Mindig akad a gúny dacára
 Költő, kitől azt hallhatod:
 Hallgass a szép tavasz szavára,
 Dalólj, a míg szabad dalod!

Patay Sándor.

TAVASZ ÉS SZERELEM.

Hideg, fagyos, csunya időnk van. Kedden csaknem egész nap havazott s a járókelő télikabátokból csak itt-ott látszott ki egy veres orr. Ki tehetta, azt is behúzták. S mint a kabátok, a szívek is begombolva nyakig; seholy egy tavaszi idyll, egy szerelmes pár turbékolása enyhe tavaszi estenden. Vége!

Nincs többé tavasz, nincs többé szerelm!
 Sokkal okosabbak vagyunk, semhogy szerelmesek lehetnénk. Okosak vagyunk nagyon, okosak és boldogtalanok. A szerelem meghalt, a szegény vigasza, a gazdag költészete nincs többé; meghalt az élet tavasza s

a természet is simul az emberhez: nincs többé tavasz a természetben sem. Hideg kegyetlenség és izzó szenvedély, dermesztő tél és lankasztó nyár.

Egy mesét hallottam egykor. Egyikét azoknak, melyeket nem tudjuk hol s mikor hallottunk, de folyton elő-előbukkannak emlékezetünkben. Ugy rémlik gyakran, mintha nem is hallottam, de átéltem volna . . .

Az első emberpár kiűzetvén a paradicsomból, utódaik elszaporodának a földön. A földön azonban nem volt se tavasz, se szerelem. Csak két évszak volt: nyár és tél, csak két érzelem: bánat és gyűlölet.

Egy kis pásztorfiu (mert ezen állás eredete felnyúl a ó testamentum első lapjaira) kíváncsisága, vagy mit tudom én miféle álomlátta sejtelméi által üzetve, egy zordon téli napon, kijátszván a lángpallosos arkangyalt, keresztültörté magát az édenkert égisz erő tüskés bozótkerítésén, hogy szemtől szembe lássa ama titokteljes boldogságot, melynek első ősei a rege szerint részesei voltak.

Ruháját s testét egyaránt meglepte a tüske, arcáról patakzott a vér, de benn volt és élébe tárult a világszöld, illatos, csicsérgő tavasz. S a mint elámulva merengett el a sohasem látott pompán, szívébe költözött egy sohasem érzett érzés, olyan kinosan édes. . .

A mi pásztorfiunk bizony elkábult az érzelem s illat hatásán, mámoros fejt szédület fogta el s aláhanyatlott a buja növényzet közé.

Irtóztató vihar jelezte az Ég haragját midőn felébredt. Ott fektűt ismét sziklaoduja előtt összetört, vérezett tagokkal, mintha a magasból esett volna alá. Az édenkert helyén végtelen sivatag terült el. Semmi sem maradt a tegnaptól.

Valami álom édes emléke bizsergett mégis fejében; angyalok s tündérek körtáncba lebegtek még szeméi előtt, melyet ő körülötte lejtettek valami mennyei zene hangjaira. De aztán a vihar kitört . . . sikoltozva futottak széjjel az Ég gyermekei; csak egy, a legszebbik közülök szökött még vissza hozzá egyszer s mig hosszú csókot nyomott remegő ajkaira a kis pásztorfiunak, kebléről leszakítva, édes mosolylyal odanyujtá neki a tavasz és szerelem virágát.

Nem volt álom. Görcsösen összeszorított kezében ott tartotta a kis pásztorfiu az ibolyát és a rózsát, a tavasznak és a szerelemnek szimbólumát.

Egy bűnös angyalt taszítottak le az égből, oly rémitő volt a vihar zúgása.

S a vihar zúgásában, az ég bömbölésében zengett a pásztorfiu feje felett az Ég kegyetlen itélete:

„Remegj, remegj szentségtelen! ki vakmerő kézzel megrabolta az Eget! Remegj, remegj, mert lesz tavasz a földön s lesz szerelem a szívekben, de te meg fogsz halni. Évezredek múltán, midőn a világon nem lesz többé tavasz és szerelem, élni fogsz újra dermesztő télben s lankasztó nyárban, telve szerelemmel, szeretlennül!“

Szegény kis pásztorfiunak lakolnia kellett, meg kellett halnia. Szerelmi sóhajjal ajkán terült el élettelelenül a sziklákra, messze kinyujtva kezét a két égi virággal, melyek leveleit s szirmait el-elkapkodta a szél s vitte messze-messzire az egész világon szerteszéjjel.

S a lecsendesült vihar nyomán felburjánzott a tavasz ezernyi virága s a kiengesztelt Ég alatt az emberek szívébe költözött a szerelem.

Nincs többé tavasz, nincs többé szerelem!

A szegény kis pásztorfiu ma újra él, tudom.

Vajjon melyikünk az?

Hányan vagyunk, kik élünk dermesztő télben s lankasztó nyárban, telve szerelemmel, szeretlennül!

Sólyom.

AZ OKOS-BOLOND.

Irta: Del Toró.

Mikor Aranyhegyi Náthán már „képzelt“ földes ur lett, rá adta a fejét arra a vakmerőségre (bocsánat ezen jó kifejezésért), hogy megházasodik; el-eljárógott tehát a lányos multságokba, hogy udvarolgasson a mamáknak és e mellett hódítson leány-szíveket. Se ő maga, se „földesuri állása“ nem volt megvetendő parthie. Tudott a mamáknak sok „szépet mondani“, a kisasszonykáknak meg sok „szépet hazudni“ csupa kurizálásból. Mert hát úgy tanulta ő a filozófiából a sze-

egészségügyi szempontból is elkülöníthet. Zombor városa, mely ezeket és ezeket tudott és tud kultúrális szükségletekre szálni, megvagyunk győződve, nem fog ezen esetleg egy vagy két százalékpótadó-emeléssel járó áldozattól sem visszariadni.

A város gazdasági, anyagi fejlődésének egyik előfeltétele annak szellemi emelkedése is, hogy egyik a másik nélkül életképes sohasem lehet. Megvagyunk győződve, miszerint azon körök, melyekben városunk jövője le van téve, melyek már annyiszor kimutatták, hogy érzékiük ezen igényeink, szándékuk, akaratuk azok kielégítése iránt; nevelésügyünk ezen ágaira is kifogják terjeszteni figyelmüket, de ezzel együtt azt is reméljük, hogy társadalmunk e téren nem fog a pusztán néző szerepével megelégedni.

Laiikus.

A képviselőház munkarendje. A képviselőház szünet utáni munkarendjéről illetékes forrásból a következőkről értesülünk: Április hó 13-án összeülvén a képviselőház, legkésőbb harmadnapra tárgyalás alá fogja venni a bírói és ügyészi szervezet módosítására s a telekkönyvi betétek szerkesztésére vonatkozó törvényjavaslatokat, a melyekről az igazságügyi bizottsági jelentések már a ház asztalán fekszenek. E közben a ház közigazgatási bizottsága folytatja a közigazgatási reformjavaslatnak részletes tárgyalását. Kétségtelen ugyan, hogy a részletes tárgyalás a bizottságban hosszúra fog nyúlni, de annyit mégis valószínűnek tartanak, hogy a bizottság április hó 20-ka táján abban a helyzetben lesz, hogy jelentését beterjeszthesse. Már a teendő bizottsági módosítások nagyobb száma is mellőzhetetlenné fogja tenni, hogy e jelentés tanulmányozására a képviselőknek a szokottnál hosszabb idő engedessék s így a közigazgatási reformjavaslat a legjobb esetben is csak május hó legelőjén fog a ház tanácskozásainak napirendjére kerülhetni. A ház további munkarendje kizárólag attól függ, hogy milyen lesz a javaslat tárgyalásának lefolyása. A kormány még a nyári szünet előtt be szándékozik ugyan nyújtani a képviselőválasztási ügyekben való bíráskodást szabályozó törvényjavaslatot s óhajta az, hogy még a jelen ülészekben a javaslat tárgyalás alá vétessék, de ennek lehetősége s általában további előterjesztéseknek a jelen ülészek folyamán leendő tárgyalása természetesen kizártnak tekintendő arra az esetre, ha a függetlenségi párt a közigazgatási reformjavaslat ellen obstrukciót kísérelne meg, sőt még ha a közigazgatási reformjavaslat egészen normális tárgyalása is nagyon mélyen belenyúlnék a nyári hónapokba. (B. H.)

A zágrábi érsekség jelöltje. Megbízható helyről terjesztik ama hírt, hogy a zágrábi érsekségre Bende Imre, volt újdéki plébános, jelenleg beszercebányai püspök, hozott kombinációba. Bende püspök a napokban ez ügyben Budapestre megy s aztán ő felségehez megy kihallgatásra.

A „Bácska“ a „Monarchia“-ban.)

— Válasz Muhorai Alfonznak —

Mire husvéti kirándulásomból hazakerültem, megessett, a mire csak karácsony körül számítottam, hogy Muhorai ur befejezte két hónap óta folyó cikksorozatát az „Oszták-Magyar-Monarchia“-ban megjelent leírásomról. Nosza, mulassunk még egyszer, nézzük át egyfolytában!

Valóban, az ember nem tudja nevesse-e, vagy szánakozzék. Mert Muhorai ur cikke szakasztott párja azoknak a „lokalis szempontból“ — „benszülött hazafisággal“ készült siralmas

*) Közöljük t. munkatársunk cikkét s nem akarunk beavatkozni ezen polémiába, mely ha tárgyilagossá, csak hasznára lehet az eszmék tisztázásának. Csak annyit jegyzünk meg, hogy Muhorai cikksorozatát éppen nem találtuk olyannak, amely a tárgyilagosságot teljesen nélkülözi. Szerk.

relmi udvaroltság definícióját, hogy az nem más, mint *rettenetes hazugságnak* végtelen láncolata, melyben egy csep igazságot még Diogenes lámpájával sem lehetne felfedezni.

A mamák nyájas mosolygással, a leánykák pedig repeső szívvel fogadták.

Mindkettő jó jel egy öngyilkos... akarom mondani egy férjjeletnek.

Fel is használta Náthán barátunk az alkalmat és hódított, mint Nagy Sándor, de csak szerelmes leányszíveket.

Mi természetesebb, minthogy ő volt az egész városkának egyedüli beszédtergálya. Finom, szellemes modorát, uri gavallérosságát már nem csak a boldog mamák dicsőítették a délutáni „kávét-terefereken“, de a lányos papák is iparkodtak egymást a kaszinóban tulcitolni az ő magasztalásában. Mert hát kérem, a példák vonzanak, ezután meg a házasságoknak (már mint a mamáknak és papáknak) *egy gondolat* is illik lenni.

Hanem hát ez a magasztalás csak pünkösdi királyság volt és addig tartott, míg Náthán barátunk szívet teljesen le nem bilincseltek — mint Prometheust a sziklához — Zsenike nagysámnak villámokat szóró tüzese fekete zemei és valódi Vénusi alakja. Nem is volt ő kisebb „perszóna“ a városban, — lévén Aranyvölgyi Mózi előkelő polgári családnak a sarja, — mint az „eladó rózsák“ közt a „királyné.“

Szépségét megirigyelte volna még a török császár is! Hát bizony Aranybegyi Náthán ur most már nem sokat törődött azzal, hogy ő nem „grata perszóna“ a lányos mamák előtt, mert megtalálta szíve választottját (benem meddig?...), aki olyan volt, mint a minőről ő még diák korában álmodozott, midőn a költőnek eme szavait olvasta:

Fürtidben tengervizes éj,
Szemekkel, mint a csillagtűz,

Ki vagy te bársony keblű szűz?...
No, hát ez neki — Zsenike volt.

De aztán meg nem is tehetett ő arról, hogy minden „eladó lányt“ magához nem fűzhetett *Hymen* rózsá láncaival és ezáltal minden mosolygó mamának kedvére nem cselekedhetett. Hisz nem ő csinálta a házasság

panaszoknak, a minők a Monarchia egy-egy füzetének megjelenésekor rendesen felhangzanak. Valamennyi oda lyukad ki, hogy a róluk kiadott rész milyen hézagos, milyen kevés, egyik-másik „hirneves“ (ne keressük, hogy miről?) község meg sincs említve, s ha meg van, mily röviden, tökéletlenül! Persze a Monarchia cikkírója nem „benszülött“, s így nem ismeri, (hogy egyéb oka is lehet a mellőzésnek, az eszöke sem jut!) a helyi nevezetességeket és emlékezetes eseményeket, (minő pl. a toronykereszt feltételének napja, mikor a fél falu be volt rugva), intézményeket stb. (pedig mindez mily „rettentőképen való módon“ érdekelné az ország, s főképp a Monarchia másik felét!) Mennyivel *alaposabban* (értsd: hosszú lére eresztve) megírta volna mindezt az a „kitűnő tollu“ munkatárs (kinek inkább kapa volna a kezébe való), a ki eddig is oly „dusan“ ellátta a helyi közlönyöket a helyi vonatkozásokban „páratlanul szellemes“ cikkeivel stb. stb.

Hogy ez a „lokalis“ bölcsesség és „benszülött“ korlátolttság Muhorai urnál is olyféleképp jelentkezik, mintha saját becses araszaival akarná fölmérni nagy Magyarországot: annak mutogatásával ugyan nem vesződném, ha nem kiserne egyszersmind olyan nagyképpü nyegleség, miről a latin közmondás azt tartja, hogy „ignotos fallit, notis sunt derisui.“ Nehogy felüljön tehát neki e lapok némely olvasója, pár sorban fellebbentem itt-ott a leplet, hadd tűnjék ki egy kicsit az a bizonyos lólab.

Muhorai urnak is az a legfőbb kifogása, mely minden tizedik sorában előfordul, hogy milyen szűkszavú s „lokalis“ szempontból milyen kevés, hézagos, a mit a Bácskáról írtam. Persze, ha valaki úgy itéli meg a cikket, mint egy kiszakított *egészet* s nem mint egy szervesen összefüggő nagymunkának kis képekkel együtt alig három *ívre* terjedő *részletét*, akkor természetesen kevésnek fog feltűnni. Hanem ebből az látszik, hogy Muhorai ur nem ismeri e vállalatnak sem célját, sem berendezését, *sem az előző kötetek tartalmát*, s mindenkifélt sejtelve sincs arról, hogy itt nemcsak az irányadó elvek, hanem a keret is meg van határozva és *szinte sorokra kiszámítva az oldalszám*, a mennyire egy-egy kisebb rész terjedhet, a nihez aztán alkalmazkodnia kell mindenkinek, hijják bár Jókainak, Pulszkyknak, Mikszáthnak vagy akárkinek. S minthogy ilyen vállalat nem is indulhat meg oly tervtelenül, hogy majd ir bele *ki mennyit tud, vagy akar*, hanem a részeknek szorosan bele kell illeniök az egészbe. — Hanem hát Muhorai ur módfelett szépnek tartja s szereti szülőföldjét, a mi még nem baj, sőt igen tiszteletreméltó érzelem; de az már baj, mert gyöngye itélőképeségről tanuskodik, hogy ez önbámoló elfogultság miatt a Bácskát a világ közepévé szeretné tenni, melynél szebbet nem is akar látni, s mely mellett Magyarország többi részét csak úgy lógosnak eresztené.

Muhorai ur t. i. amolyan struc-madár logikával beledugja fejét a bácskai részletbe s aztán egyebet se látva, se hallva azt óhajta, hogy a Bácskának külön meg legyen írva a világ teremtésétől kezdve minden geológiai, földrajzi, gazdasági, történelmi s egyéb változásai, a mi az

előző kötetekben (ezek létezéséről persze nem tud) egész Magyarországra vonatkozólag már rég le van írva, vagy nem is tartozik ide, hanem a helynévtárba vagy szakkönyvekbe. Hogy ily külön *monografiák* írása ép oly kevésé lehet célja a Monarchiának, mint egyes geológiai vagy történelmi *vitás kérdések* „tisztázása“, s hogy ticsköt-bogarat összeírálva *egész kötetre nyújtózkodni* (mert legalább is ennyire ütne ki Muhorai ur óhajainak teljesítése), sokkal könnyebb munka, mint *két ivnyi szövegben* a főbb vonásokat *tömören* összefoglalva *jellemezni*: azt, a ki a vállalat célját ismeri s az irás művészetéhez ért, minden bizonyítgatás nélkül is megérti.

A szülőföld tulságos kultusából más baja is támad Muhorai urnak; azt hiszi ugyanis, hogy egy-egy vidéket csak a „benszülöttek“ ismerhetnek s irhatnak le helyesen. Ha ez a „benszülött“ okoskodás állna, akkor sem Jókai nem irhatott volna Debrecenről, sem Mikszáth Szegedről, de Vámbéry sem Perzsiáról, Széchenyi Béla sem Chináról, Stanley sem Afrikáról, mert hiszen egyikök sem benszülött. Az a benszülött afrikai, hogy az utolsó példánál maradjunk, bizonyára jobban ismeri a maga vadonjának minden zegét-zugát, de várhatna a világ, még az Muhorai ur számára leírni saját hazáját. Ilyen „lokalis“ észjárás szerint akkor egyáltalán nem lehet földrajzot, de még történelmet sem írni, mert azonfelül, hogy a történetíró maga nem lehet mindennek szem- és fültauja, igen sok eseményre még ilyen *forrást* sem talál. — Muhorai ur, miután rossz néven vette tőlem, hogy „nem benszülött“ létemre belemertem fogni a Bácska leírásába, cikkei elején sajnálkozik, hogy nem merítettem legalább a „benszülött“ irodalomból, a végén pedig (amolyan „benszülött“ logikával) azért ró meg, hogy onnét merítettem. Való, hogy keveset merítettem, mert nem is említve e „benszülött“ irodalom primitív írásmódját (Muhorai ur „remek“-műveit sem veszem ki), hamar meggyőződtem, hogy kevés bennök a megbízható adat, még modern dolgokban is. Nos tehát, mivel *csak nyolc éve* lakom a Bácskában, s az egészet nem ismerhettem, nyakamba vettem az egész vármegyét s bejárva minden nevezetesebb részét, alkalmasint többet ismerek belőle, mint a legtöbb „benszülött“ író (Muhorai urat sem véve ki): azonfelül a közvetlen szemlélet mellé szereztem mindenütt *hiteles eredeti* adatokat s ezekre építettem dolgozatomat. De hát ott van még a *historia*, már a mennyire t. i. Magyarország történetének előzetes megírása után a Monarchiában még erre némely helyi vonatkozásokban szűkség volt. Nem tudom ismeri-e Muhorai ur valami Dudás Gyula nevű „benszülött historikus“ kritikai marakodásait, melyekben a *benszülött historikusokat* szokta ledorongolni! Ezeket olvasva vajmi keveset tarthattam volna róluk, de utóbb arról győződtem meg, hogy egyikök-másikok — Salamonnal, Horváth Mihályval, Szalayval surrogálva — használható anyagot is nyújt.

Aztán a mi kis geológiai vonatkozásra szűkségem volt, ott megnéztem Szabónak, a régészeti dolgokra nézve pedig Henszmannnak és Pulszkyknak munkáit. S amit így sokfelől összeszededgettem, azt csekély tehetségem szerint sikerült a cseppnyi térségen oly kerek egészszé rónom, hogy

Üres óráiban olyan „trillákat“ vágott ki, hogy valóban azt hitte volna az ember, hogy valahol az ág bogán elrejtve dalol egy csalogány.

A házigazda eleinte figyelmesen hallgatta a melabús „trillákat“ és csak azt szokta mondani, hogy: szép. Ez ellen persze a háziasszonynak sem volt kifogása, mint hű oldalbordának.

Később azonban már szebbnek, s utóljára nemcsak nagyon szépnek találta, de azt is észrevette, hogy ez a háziasszonynak nemcsak a fejét zavarta meg gyönyörű hangjával, hanem egy kissé mozgásba hozott ott a bal oldalán is valamit, amit prózai nyelven úgy hívnak: *szív*. Különösen elragadó szépnek találta azt a nótát, melyet Maris egész hévvel dalolt el. Hogy is hangzott?

„Valamit sügök magának,
Vallaljon el babájának;

Szép is vagyok, jó is vagyok....
Csak egy kicsit *hamis* vagyok!“

Hanem az asszonyka nesztét vette a dolognak és minden áron kiakarta bocsájtani a bájos, de veszélyes csalogányt kalitkájából. A már fulig szerelmes férjecske azonban egész földesuri nagy hatalmával protestált ellene, mert ez által a „triasz“ meg lett volna csontkítva, már pedig a magyar ember (még ha új magyar is) mindig állhatatos híve volt a „hármassáknak“.

A csalogány tehát maradt, az asszonyka pedig haragudott nagyon, de nagyon.

A szerelmes Náthán fel sem vette ezt a csekélységet, hisz keresztül lábalt ő már nagyobb zenebont is. A multkor is, hogy nagy éhesen a pusztáról haza jött (ott is a szép asszonyokat látogatta) és elkövette azt a *barbárságot*, hogy fényes délbén, éppen ebéd előtt bevágott egy tál debreceni sonkát, úgy rá fanyalodott a herci kis menyecske, mintha legalább is az ő fejébe (már t. i. a menyecskejébe) harapott volna. Pedig hát nem tett semmit, csak *sódart* falatozott *titokban*. De hát az asszonynak ezer szeme van, meglát mindent. Ezt is meglátta és csinált nagy „patáliát“.

— Hát bűn az, ha valaki sonkát eszik? — Nem.
— Vagy bűn az, ha valaki szereti a felebarátját, (az irás is azt mondja, hogy: szeresed te felebarátodat,

mely a statisztika összeállítás munkáját lényegesen egyszerűsíteni fogja, kidolgozta. Az utasítás több ívre terjed s valószínűleg jövő hó első napjaiban küldik azt szét a megyei tanfelügyelőknek.

A vértanúk ereklyéi. Egy aradi fardhatlan buvárnak sikerült az aradi különböző levéltárakban és egyéb archívumokban lévő okmányok közül 33 olyant kutatni ki, amelyek a tizenhárom vértanúnak az 1849. évi szabadságharc alatt folytatott hivatalos teendőikre vonatkozó részben saját írásuk, részben pedig csak aláírásukkal vannak hitelesítve. A gyűjteményben egy okmányon képviselve van városunk fia is Schweidel, ki szintén a 13 vértanu egyike volt.

Magán színelőadás. B. Polgár Gyula színész s mint ahogy magát nevezi „imitator“ e hó 6-án és 7-én (kedden és szerdán) színelőadást szándékozik rendezni Zomborban. E célból már megtette a szükséges lépéseket a színtestület bizottságánál. Azon helyeken, ahol Polgár megfordult, a sajtó a legrokonoszevőbb kritikát mondotta művészetéről. Zomborban „A nemzetközi jellemkomikus“ vig magánművészetét szándékozik előadni, ahol 40 alakot imitál, köztük I. Napoleont, Bismarck herceget, I. Vilmos német császárt, Petőfit, Bemet stb. Azon sok szép után, amit róla olvastunk, meg vagyunk győződve, hogy a zombori színtestület bizottság a színház átengedéseivel egy élvezetes estét fog szervezni a zombori közönségnek, amelynek a művészi élvezetekből nem nagyon bőven jut ki s amely a három hónapos csend után méltán vágya közlik egy kis szellemi táplálékra. Előre is ajánljuk a közönség pártfogására B. Polgár Gyulát.

Vendéglő bérlet. A „Vadászkürt“ című vendéglőt Weber Mihály birneves budapesti vendéglős f. é. május 1-étől bérelte ki. Weber eddig Budapesten a Beleznai helyiségben létező vendéglő bérletje volt, de a vidéken is nagyobb ünnepek alkalmával közmegelegedésre működött, így Pécsen Ofelégének otthelté alkalomával, hol naponta 300 katonatisztet élemezett. Továbbá Fehérváron a kiállítás idejében. A Beleznai kert helyiségén egyszerű építkezések vannak külsőben, azért kellett Webernek a helyiséget elbányini.

Zentán nem lesz négyülés. Azt újságolták a fővárosi lapok, hogy Zentán négyülést fognak tartani az új közigazgatási javaslat ellen. Mint értesülünk, erről Zentán mit sem tudnak, mert ily irányú mozgalom ott nem indult meg.

Tombola-estély. Az apatini kaszinó egyesület lényegesen javára 1891. évi április hó 8-án az „Andrés“-féle vendéglőben táncal összekötött tombola-estélyt rendez. Belépti díj 50 kr.

A községi rendőrség köréből. A vármegyei alispán a napokban megtekintést végett berendelte a szanisiesi községi rendőrség vezető őrmesterét és egyik közegét teljes felszereléssel és fegyverzettel. A beható szemle után elismerését fejezte ki egy ruházat, mint a fegyverzetet illetőleg.

Dr. Koch Antal, a kolozsvári egyetem birneves geologusa, megyénk fia, a husvéti ünnepek alatt zombori rokonainál tartózkodott. A napokban utazott vissza Kolozsvárra.

Az ó-kanizsai ifjuság március 30-iki bálja csekély, de igen kedélyes közönség részvétele mellett folyt le. Jelen voltak asszonyok: Szilágyi Györgyné, Szabados Lukácsné, Knezevitsné, Kranneré, Piri Bálintné, Fojtinné, Kávai Ferenéné stb. Leányok: Szabados Jolánka, Zsanay Etelka, Knezevits Zorka, Zöldhegyi N., Fojti Mariska, Kávai Boriska, Domonkos N., Csuka Teréz, Kranner nővérek stb. A bál a legfesztelebb jókedvvel a hajnali órákig tartott. A népkerti térenze javára fellíftizetni sziveskedtek: Kráhl Adolf és Schenk József urak. Tartsa meg az Isten a szokásukat!

A zentai vasúti indóház kibővítése már e héten megkezdődik. Egy új éttermet építenek, mely a régi épülethez lesz csatolva.

A zenés mise iránt, melyet kaszinó-egyleti dalárdánk husvét mindkét napján a róm. kath. templomban nagy szabattalossággal és meglepő szépen adott elő, városunk műveltebb köreiben (még a zenéhez nem értőkben is) szokatlan érdeklődés mutatkozott, úgy hogy már a kedden, szerdán és csütörtökön tartott próbákat is nagy közönség hallgatta végig. Általános az óhaj, hogy a zenés misek templomunkban állandósítsanak, ami az illetékes körök közreműködésével és némi csekély anyagi áldozattal nemsokára talán sikerülni is fog. A dalárdának minden esetre nagy érdeme marad, hogy megmutatta, miszerint vannak városunkban olyan zenei erők, melyekkel megfelelő eredményt lehet elérni és hogy az érdeklődést a zenés ügy iránt fölkelte.

Reményi Szabadkán. A nagy hegedűművész kedden (március 31-én) Szabadkán hangversenyt rendezett. A város közönsége valóságos ünnepek tekintette Reményi látogatását s már megérkezésekor a pályaházban nagy közönség fogadta. Vojnits főjegyző, Szebenburger, a színtestület bizottság elnöke, és Gál, a konzervatorium elnöke, üdvözölte a művészt, ki régi honvédtársát, Török nyug. bírót megölelte. Reményit a város díszfogata vitte barátja, Szentiványi József lakására, hol megszállt. A hangverseny programja a következő volt: I. „Andante és Finale“ a hegedűversenyből (Mendelssohn), II. a) Paraphrase de concert sur un thème de (Schubert), b) „Habanera“ a „Carmen“ dalműből (Bizet) magánhegedűre átírta és zongorakísérettel játszta Reményi Ede. III. a) „Nocturne“ (Chopin), b) „Manuette“ (Paderewski), c) „Berceuse“ bölesódal (Huber Károly), d) „Perpetuum mobile“ (C. M. Weber) előadta zongorán Bodó Alajos. IV. „Pleyera“ halászdal, „Zapateado“ vargató (Sarasate), zongorakísérettel játszotta Reményi Ede. V. a) „Rigoletto“ ábránd, b) „XV. magyar Rapszódia“ (Liszt), zongorán előadta Bodó Alajos. VI. Magyar nemzeti népdalok (Reményi), zongorakísérettel játszotta Reményi Ede. VII. „Hommage à Paganini sur le thème nel cor piu non mi sento“, magánhegedűre szerz és zongorakísérettel előadta szintén Reményi Ede.

„Bácska“ a misztériumban. A szanisiesi magyarok között kettő napokban a kultuszminisztériumban jártak, mert a „Bácska“ egyik januári számában közölt templomi rend még mindeddig életbe léptetve nem lett. Magukkal vitték a „Bácska“ vonatkozó számát s ott felmutatva kérték jogosult kérelmüknek teljesítését. Mondanunk sem kell, hogy a magyar minisztérium megígérte panaszuk orvoslását, mert nagyon furcsának találjuk azt, ha magyar világban vétetnek el magyaroktól az, amit az abszolút német világban sem vettek el tőlük.

Pályázat van hirdetve egy, a helybeli kir. adóhivatalnál üresedésben lévő VI. oszt. adóügyi állásra.

Előmunkálati engedély. A kereskedelmi miniszter Markovits Miklós budapesti mérnöknek a m. kir. államvasutat zombor-prigl.-szent-iváni szakaszának valamelyik pontjától Apatinig építendő helyi érdekű vasút előmunkálataira egy évre szóló engedélyt adott.

Az ünnepi lövöldözés áldozata. Újvidéken a feltámadás alkalmával mozsarakat durrogattak, miközben egy rosszul megöltött mozsár szétrepedt. A mellette álló Gyomparics Sztéva városi pandurt a szétrepülő éredarabok úgy megsebesítették, hogy néhány óra múlva meghalt.

A kath. tanítók nagygyűlése. Kalocsáról jelentik: Majorossy János püspök, érseki helynök, az érsek nevében átiratlag értesítette dr. Komlóssy Ferencet, a kath. tanítók orsz. nagygyűlése előkészítő elnökét, hogy a kalocsa bácsi egyházmegye tanítói a nagygyűlésen hivatalosan nem vehetnek részt. Mert — kifejté a többiek között az átirat — „Ő Eminenciája a nagygyűlés összejövetelének határidejét — legalább is egy egész évvel elhalasztani kívánja annál is inkább, mert ily nagyfontosságú ügyben magának a Nagyméltóságú Püspöki Karnak, mint vezetni egyedül hivatott legfőbb egyházi tanhatóságnak döntő nyilatkozatát szintén mulhatlanul bevárónak tartja; — különben kijelenteni kényszerül Ő Eminenciája, hogy ez évi augusztus havára tervezett országos tanítói nagygyűlésen főegyházmegyéjének tanítói hivatalosan nem veendnek részt.“

Nemes-militicsi tanügyi hírek. A mult hó 16-án elhunyt főtanító helyére az iskolaszék Vidakovits Antal ns. militicsi tanítót előléptetés útján kinevezte. Gratulálunk a sikerült választásnak. Az így megüritelt tanítói állásra legközelebb pályázat fog hirdettetni. A tanítói állásra már ki van hirdetve a pályázat. Pályázóktól a magyar és dalmát nyelvi bírása kívánatik. Fizetés 400 frt és 50 frt lakbér. Kérvények a kerületi esperesi hivatalhoz nyújtandók be.

Elvitte a viz a hajót. Nem az a folytatása azonban: hogy... nem az a szeretőm stb.; hanem hogy a feláradt Tisza március 30-án az ó-kanizsai hajóhíd egy pontonát — elszakította az azt tartó láncot — elsodorta; azóta a közlekedés a Tiszán át csak kompon lehetséges.

A népfölkelők mozognak. Azaz hogy csak a tiszt aspiransok. Tudvalevő dolog, hogy a népfölkelő tiszteket csak a népfölkelés behívása alkalmával nevezik ki. A tisztjelölt népfölkelők azonban minden áron szeretnék ha már béke idején is kineveztetnének. Bizonyára érdekelni fogja a mi népfölkelőinket is a budapestieknek mozgalma, akik a napokban gyűlést tartottak, melyen elhatározták, hogy a népfölkelő tisztjelölteknek már béke idején való kinevezése iránt lépéseket fognak tenni. E kinevezés által elérni vélik azt, hogy a népfölkelői tiszti rang iránt az érdeklődés felélesztetik s a tanfolyamoknak ismét látogatói lesznek. A gyűlés megbízottai megjelenték a fővárosi első népfölkelő parancsnokságnál, hol Sack Mór százados fogadta őket s megígérte nekik, hogy kívánságukat hivatalból a honvédelmi miniszternek fogja feljerteszeni.

Jóteknőcslő műkedvelői előadás. Városi színház. Zombor, vasárnap, 1891. évi április hó 5-én, a „Zombori Népköri iparos dalárda“ által adatik: A „Sarga csikó.“ Eredeti népszimű dalokkal és táncal, 3 felvonásban. Irta: Csepreghy Ferenc. (Karnagy: Herczenberger Dező ur. Rendező: Bán Géza ur.) Személyek: Bakaj András, Jómódu parasztagda: Szabó Gyula ur. Erzsike, a leánya: Merstetter Emma k. a. Csorba Márton, csikósgazda: Szigethi István ur. Ágnes, felesége: Balázs Katica k. a. Laci, fiuk: Balázs Imre ur. Gelecséri, pusztabíró: Lux József ur. Peti, fia: Bussa Tivadar ur. Bolos leig: Háász Gyula ur. Csárdásgazda, a Hólyagosban: Wlach Ferenc ur. Bogár Imre, betyár: Herczenberger Ferenc ur. Szunyog, vén betyár: Takács Mihály ur. Harasztos, kántor: Morteik János ur. Gazi, sánta koldus: Varga Kázmér ur. Bagó, vak koldus: Stvrtecky Alajos ur. Böske, főzöaszony: Bunyi Emma k. a. Kecskésné, Erzsike keresztanyja: Merstetter Katica k. a. Tereci, szolgáló: Bán Erzsike k. a. Pista, Bakaj szolgálója: Kretsmár József ur. Cigányok: hegedűs: Bittk Péter ur, bógós: Csermák József ur, klarinétos: Répics Ferenc ur, kontrás: Sztankovits Milán ur. Ferke: * * * Zsuzska: Balázs Mariska k. a. Betyárok: Harp Jenő ur és Ödly István ur. Kozoruleányok: Balázs Mariska k. a. és Bán Rozika k. a. Asszonyok: Tallos Juliska, Nagy Lidi, és Kulits Zsófia kisasszonyok. Nép, betyárok, pandurok. Történi: az 1. felvonás Tüskésen Bakajnál; a 2. Sárretnen Csorbánál; a 3. a Hólyagos csárdában és Tüskésen Bakajnál. Helyárak: Proscenium páholy 4 frt. Páholy 3 frt 50 kr. Támlásszék a két első sorban 1 frt. Zartszék 3, 4, 5, 6. sorban 80 kr. 7, 8. sorban 60 kr. 9 és 10. sorban 50 kr. Földszinti állóhely 40 kr. Deák, katoná és gyermekjegye 30 kr. Karzati ülőhely 30 kr. Karzati állóhely 20 kr. Jegyek előre válthatók: Kollár József ur könyvkereskedésében, valamint az előadás napján a pénztárnál. Kérnek a t. bérlo Uraságok helyek megtartása iránt szombaton déli 12 óráig rendelkezni, hogy azon túl mások igényei is kielégíthetessék. Kezdeté fél 8 órakor. A tiszta jövedelem fele részben a helyben létesítendő zene akadémiá, fele részben az iparos dalárda pénztára javára fordítatik. Fellíftizetések közönséggel fogadtatnak és hirlaplaga nyugtáztatnak. A n. é. közönség pártfogását kéri a „Népköri iparos dalárda.“

Tanítók választása ügyében. Miniszteri rendelet érkezett a napokban az egyes törvényhatóságokhoz a községi tanítók választása ügyében. Tudvalevő dolog, hogy a községi tanítók választásán rendszeren egy bizottsági tag elnököl. Az eddigi gyakorlat szerint aztán, ha esetleg a szavazatok megoszlanak olykép, hogy két-tőnek egyenlő számú szavazata van, — úgy rendszeren az elnök is szavazott s ő döntötte el a választást. Az ujonan kibocsátott vallás- és közoktatásügyi miniszteri rendelet most változtat a dolgon annyiban, a mennyiben az elnök szavazati jogát megvonja, s elrendeli, hogy a szavazatok egyenlősége esetén sorshuzás útján döntsék el a választást.

A ó-kanizsai második gyógytár ügye végkép eldőlt a napokban — a minisztérium határozatával. Ugyanis a második gyógytár föllállítás iránti kérelmet a belügyminisztérium a napokban elutasította s így a gyógytár semmiesetre sem fog föllállítani.

Csodmegszüntetés. A szabadkai kir. törvénysek Adler Salamon szabadkai lakos ellenében a csodót megszüntette.

A városi színtestület bizottság tegnap d. n. ülést tartott. Tárgya volt a B. Polgár Gyula satirikus és lyrikus színész kérvénye. A bizottság 2 előadásra megadta az engedélyt.

Uj bélyeg. A magyar korona országai területén 1880. évi január hó 1-seje óta forgalomban lévő magyar bélyegjegyek helyett, melyek forintos kategóriái rózsaszínű és krajcáros kategóriái sötétbarna színű alnyomattal vannak ellátva, 1891. évi április hó 1 napjától kezdve más színű, de változatlan alakú bélyegjegyek fognak forgalomba bocsáttatni. Az új színű bélyegjegyek alnyomata egy a forintos, mint a krajcáros kategóriáknál photographiai barna és a forintos belső képe kék, a krajcáros pedig sötétzöld színű. A jelenleg forgalomban lévő bélyegjegyek 1891. április 1-je után is egész 1891. aug. 31. napjáig elarúshatók és teljes érvényvel használható, 1891. augusztus 31-ének lejártával pedig forgalmon és használaton kívül helyeztetnek. A használaton kívül helyezett, de el nem használt bélyegjegyek a bélyegraktáraknál és kir. adóhivataloknál ingyen lesznek kicserélhető. E kicserélésre 1891. évi szeptember hó 1-től ugyanazon hó 30-ig terjedő határidő tűzetik ki. Ipar- és kereskedelmi könyvek, valamint magán váltóúrlapok, számla és bélyegköteles okiratok kiállítására rendelt egyéb nyomtatványok, a mennyiben azokra a jelenleg forgalomban lévő bélyegjegyek az 1891. évi szeptember hó 1-éje előtt eszközölt szabályszerű hivatalos felbéllyegzés által alkalmaztattak, a most említett időpontot tul is akadálytalanul használatba véthetnek.

Jó tanulóknak. A magy. kir. természettudományi társulat választmánya az évi február hó 18-án tartott ülésében elhatározta, hogy a *Népszerű természettudományi előadások gyűjteményének* meglévő fizetési középiskolák felsőbb osztályaiban jeles előmenetelt tett tanulók között való kiosztásra, vagy ifjusági könyvtárak számára ajánlja fel ingyen. Azok a középiskolai igazgatók, akik az ajándékkönyveket jutézták jeles tanítványai számára kívánják, 60 krnak a titkársághoz való előleges beküldése mellett, a könyvesomagot május közepéig megkapják.

Lapok egyesülése. A „Zenta és Vidéke“ és a „Zentai Közlöny“ összeolvadtak. A rekonstruált lap címe „Zentai Közlöny“ lesz. Szerkesztője Fischer János marad, főmunkatárs Harsányi János. Azt ígéri, hogy a közlgyeknek személyeskedésektől ment tárgyilagos bíráló lesznek. Ugy legyen!

Hódsághon II. temetkezési egylet alakult, melynek alapszabályait a belügyminisztérium már jóváhagyta.

Városi ügyek.

Pályázat. Zombor sz. kir. város tanácsa részéről az üresedésben lévő évi 660 frtnyi járandósággal ellátott negyedmesteri állásra és esetleg ennek következtében megüritendő más állásokra ezenen pályázat nyitattik. Egyben felhivatnak a pályázni szándékozók, hogy az 1883. évi I. törvényekben előirt képességi minősítüket és esetleg eddigi szolgálataikat igazoló okmányokkal felszerelt feldmólványukat 1891. évi április hó 24-ig bezárólag, Sándor Béla városi főispán ur ömltőségénél nyújtsák be.

Hirdetmény. Zombor sz. kir. város közönségének folyó évi március hó 23-án tartott rendes közgyűlésében a zombori róm. kath. egyház irányában fennálló kegyuri jogának gyakorlása és az ezzel kapcsolatos egyházi vagyon kezelése iránti szabályrendelet megállapításán, ezen szabályrendelet f. évi március hó 25-étől számítva 30 napon át dr. Gertinger Pál városi aljegyző hivatalos helyiségében kitétetik, ez a hivatalos órák alatt betekinthező és ellene fellebbezések ugyanczen idő alatt a városi tanáshoz címeze benyújthatók.

Szini pályázat. A március 31-én lejárt szini pályázat alkalmából négy szinigazgató folyamodott a városi színház átengedését, u. m. Veszprémy Jenő, Károlyi Lajos, Egy Kálmán és Láng Ödön. A színtestület bizottság szervezéséről szóló szabályzat értelmében a kérvények az orsz. színészegylet központi tanácsához tétettek át, mely a pályázók felől véleményt van hivatva nyilvánítani.

Táviróoszlopok áthelyezése. A törvényhatósági bizottság mult ősszel hozott azon határozata, hogy a bajai-uti fasorok fejlődése céljából a bajai uti táviróhuzalnak a ns. militicsi utcába leendő áthelyezése kérelmeztesék, sikeres volt, amennyiben a temesvári posta- és táviróigazgatóság az áthelyezést már el is rendelte és ennek 240 frtnyi költségei a tanács által már át is küldettek. Kapcsolatban ezzel azonban a tanács az iránt is megkereste a posta- és táviróigazgatóságot, miszerint a szt.-háromságtéri táviróvezetékét is helyezni át, mi nemcsak az ottani szép fejlődésnek indult Celsifasorok érdekében, hanem esztétikai tekintetből is felette kívánatos. Az áthelyezés ügy tervezetkét, hogy a vezeték az adóhivataltól kezdve a színházi szálloda tetéjén helyeztetnék el, ennek udvari épületén át vonulna a posta- és táviróhivatal udvaráig.

Utcavilágítás. Külvárosaink lakói érdekében igen fontos, ez idő szerint ugyan még csak elvi jelentőségű, de minden valószínűség szerint mielőbb kivitel alá kerülő határozatot hozott a városi tanács szerdai ülésében, amennyiben felhívta a mérnöki hivatalt, hogy tegyen előterjesztést, mily módon volna a világítás a külvárosok legalább élénkebb forgalmu mellékutcaiba is behozható? Részünkről (mint különben legközelebb részletesen is ki fogjuk fejteni) csak elismeréssel adóhatunk a világítási kérdés ily irányu megindításához, mely nemcsak a gázvilágítást akarja a központba behozni, hanem első sorban arról gondoskodik, hogy a jelenlegi kőolajvilágítás is lehetőleg minden utcába behozassék. Azt hisszük, ha egyszer elértük azon stadiumot, hogy minden utcánk, amennyire-annyira világítva van, akkor komolyan gondolkozhatunk u], jobb világítási mód felett, addig is azonban ez irányban kell működnünk.

Izraelita kongresszusi költségek. A lapunk mult számában már ismertett kongresszusi költségügyben március 30-án d. e. dr. Csihás Benő polgármester izraelita polgártársaink közül többeket értekezletre hívott össze, melyen a jelen voltak abban állapodtak meg, hogy a helybeli izraelita hitközösség e tartozást át fogja vállalni, egyttal azonban a szükséges lépéseket a végrehajtás függőben tartása és az összegnek arányos kivetése iránt is meg fogja tenni.

II-ik melléklet a „Bácska“ 26-ik számához.

Művészet és irodalom.

Az „Ország Világ“ legutóbbi száma ismét gazdag tartalommal, igen sikertelt illusztrációval jelent meg. Beniczky Bajza Lenkének a „Vér“ című regényét, Hock János orsz. képviselő, kath. lelkész által egy bói szent beszédet, Déry Gyulától és Mithrától dalokat, Guy de Maupassantól novellát stb. hoz. A „Nővilág“ részben eleve egy divatról s végül sok érdekes aprósággal zárja be a lapot.

Pályázat a király-himnuszra. A műbarátok köre pályázatot hirdet megzenesítendő magyar király-himnuszra. A pályázat föltételei: 1. A himnusz a nép által is könnyen megérthető, formáját illetően könnyű és dallamos legyen. 2. Legfőkébb hat versszakra terjedjen. 3. Jutalma 100 arany. A díjat csak abszolút becsű mű nyerheti el. 4. A pályázók költemények a szerző nevével együtt május 15-ig dr. K. Lippich Elek, mint a műbarátok köre titkárnak címére (Budapest, Mérégetea 12. sz.) küldendők.

Egy röpirat. Egy kisebb, 43 lapra terjedő politikai iratot vettünk „A katolikus autonomia és az 1871. évi szervezeti szabályzat“ cím alatt Csávoly József kanonok főesperestől. Az irat Febronius (Beksis Gusztáv) utolsó röpiratának állításaival foglalkozik első sorban az autonomia kérdését az episcopátus szempontjából tárgyalja. A kivételre nézve az a nézete, hogy szervező gyűlést a kormány már most ne hívjon össze, hanem az 1871. évi szabályzatot vegye elő s a püspöki karral egyértelműleg állapítsa meg a törvényjavaslatot. A kérdést szerinte a kormány, püspöki kar és parlament együtt megoldhatja. Egyben egy 114 lapra terjedő szervezeti szabályzat tervét terjeszti elő.

Simor János emlékezete. E napokban jelent meg Esztergomban dr. Walter Gyulának, az érseki képezde igazgatójának terjedelmes munkája a megboldogult heregprimásról. Az esztergomi főkapitány bizta meg Waltert a mű elkészítésével, ki nagy szorgalommal gyűjtötte össze a néhai egyházfejedelemre vonatkozó adatokat. Sok ezek közül kulturái becsü. A megboldogult heregprimás győri püspökké történt kinevezetése óta jötevény célokra 4.767.605 forintot adományozott. És pedig templomi és egyházi célokra 1.722.913 frt 50 krt, nevelésügyre 1.448.136 frtot, egyletek és különféle intézetekre 224.155 frtot; különféle nemes célokra 1.372.401 frtot. Ezenkívül megalapította a nagy Simor-könyvtárt és képtárt. A képtárban képviselve van az újkor mesterei közül: Deger, Ittenbach, Dobiaschovszky, Litzenmajer, Ligeti, Markó, Lotz, Flatz, Blaas, Fűrích, Molnár, Vörndls, Grigoletti, Szoldatics, Sattler, Packa példányai; továbbá Ghirlandajo, Cimabau Carlo, Dolce, Luca Signorelli, Pinturicchio, Palma, Vecchio, Crimelli, Andrea del Sarto, Guido Reni, Caracci által. A metszettár pedig Dürer, Marcantonio, Rajmondi, Leyden, Goltz, Cranach, Rembradt, Ostade, O. Vischer, Stradanus, Sedeler, Waterloo művei által. Az „Emlékezetben“ naplójából is van nem eljegyzés. Primássá történt kinevezetéséről naplójában ez áll: „Szomorúság töltötte el szívemet, hogy el kellett hagynom e széklet (a győri püspökséget) és ez egyházelegyet, melyet annyira szerettem, melynek egészen feláldoztam magamat. Bánatomat csak azon gondolat enyhítette, hogy sohasem tettem semmit sem más székre történendő áthelyezésem érdekében. Itéleteid Uram, nagy melység Vajha ne teljesedjen rajtam a királyi szoltáros szava: „Felemelven, levettél engem.“ A mint azonban az Ur akarja, úgy legyen.“ Magas egyházi állását sehogyssem akarta elfogadni. O felségének kijelentette, hogy „készebb a győri püspökségről is lemondani, mint primássá lenni.“ O felsége így fejezte ki határozott kívánságát: „Ha nem akarja elfogadni, akkor parancsolom, hogy elfogadjon.“ „Ha felséged parancsol velem, akkor engedelmességek.“ Így lett primássá. Az emlékkönyv részletesen leírja az elhunyt bírnok-primás utolsó napjait, halálát; adja bő életrajzát, felsorolja alkotásait, ismerteti mint gazdát; közöl szülőihez és rokonaihoz intézett leveleiből is, hogy feltüntesse jó szívét; majd a haláláigok nyilvánult részvét adatait, a temetés részleteit, a lapok nyilatkozatait állítja össze. A könyv elején Simor arcképe van, s ezenkívül néhány autográfia, a néhai primás kéziratáról. A könyv ára 1 frt 50 kr.

„Mátyás király az igazságos élete, kalandjai, szerelme és hőstettei“ című történelmi regény első füzetét jelent meg a napokban Budapestten Knote Győző könyvkereskedő kiadásában. A regényt Róros Vilmos írta, a „Nagy-Kunság“ munkatársa. Szerző azon szándékkal írta regényét, hogy az annyira elterjedt remények helyett valamirevaló munkát is kapjon a nép, a mely műben nem annyira gyilkolnak, mint tanítanak.

Megyei élet.

Topolya, 1891. március 31.

(Szerkesztés — Takarékpénztár. — Ipartestület. — Községi rendőrség. — Betegsegélyző-egylet.)

A „Bácska“ 24. számában közzétett népszámlálási táblázat világosan mutatja, hogy a topolyai járás magyar-ajkú községei igen kedvező népszámlálási eredményt tüntettek ki. Az idej sorozás meg fényesen mutatta, hogy nemcsak számban gyarapodtunk, hanem egészséges és erős ifjúsággal rendelkezünk. Ugyanis a sorozás alá került 937 védhetőes közül besoroztatott 354, vagyis majdnem minden harmadik férfú. A sorozás eredménye részletezve: a 354 besorozott közül jutott a közös hadseregbe 254, a honvédségbe 31, egyévi önkéntes lett 2, póttartalékos a közös hadseregnél 59, a honvédségnél 8. A topolyai járás ezuttal tehát a többi járásokban a sorozás alkalmával mutatkozott hiányt fedezni fogja.

A bács topolyai takarékpénztár m. hó 22-én tartotta XVIII. rendes közgyűlést. Az igazgatósági jelentés szerint az 1890 ik üzletév 8333 frt 21 krnyi tiszta nyeméreményt eredményezett, a mely összegből 10% a tartaléktőke, 11% az igazgatóság és felügyelő bizottság, 6% a tisztviselők részére fordított. A fenmaradt 6062 frt 46 krból 6000 frt 10%-os osztaléknak — tavaly 8% volt — és a 62 frt 46 kr jötevény célokra fog kiosztani. A felügyelő bizottság jelentése, valamint a napirendre tűzött egyéb tárgyak egyhangulag elfogadva lettek. Az üresedésbe jött egyik felügyelői állásra Lőrincz Pál, napbiztosnak pedig Fekete Imre lettek megválasztva.

Az ipartestület néhány félrevezetett tagja a kereskedelmi miniszterhez fordultak azon kérelemmel, hogy a helybeli ipartestületet feloszlassa. A jó urak, akik valamely pesti újságíró utasításai szerint cselekedtek, elfelejtették, hogy Baross Gábor a kereskedelmi miniszter, csak nemrég egy körrendeletében a hatóságokat az ipartestületek támogatására és felállítására, nem pedig azok feloszlására utasította. Csakhogy a rosszakarat és tudatlanságból megindult agitációnak azon sajnálatra méltó következménye lett, hogy az ipartestület igen derék elnöke, Streck Károly, állásától visszalépett. Helyette ugyan egy szintén derék iparost, Závodszy Mátét választották elnöknek. Hogy mily nagy szüksége van éppen az iparosoknak egy ilyen testületre, azt ama körülmény legjobban igazolja, hogy községünkben több mint 120 iparos tanonc van alkalmazva. Természetes továbbá az is, hogyha már egy ilyen testület fennáll, annak méltósága is kívánja, hogy élén energikus, ügybuzgó és némi műveltséggel bíró egyének álljanak.

A községi rendőrség nálunk valószínűleg már május hó elsején lép életbe. Hogy azt a közönség mily türelmetlenül várja, fölőseges mondanok. Az állásokra a pályázatok immár ki vannak írva és kétségkívül a folyamodványok is tömegesen fognak beérkezni. A községi elöljáróságot függ majd a képesítetteket mindenemű protekció és egyéb tekintetek figyelmen kívül való hagyásával megválasztani. Volt alkalom Mibasznaínek öltözetét megnezzem és mondhatom, hogy a militicsiek a mieinkhez képest kis Miskák lesznek, az uniform egészen városias lesz. Mérvadó körökben most már nagyon helyesen tervezgetik a járásbeli rendőrséket szolgálatátelre kölcsönösen felcsereálni és az egész járásban egy ellenőrző és felügyelő tisztelet alkalmazni. Egy ily járási kapos csakis az ügy érdekében lehet, hisszük, hogy járásunk e tekintetben is a jó példával elüljárni fog.

Helybeli szegény betegek gyámolítására egy betegsegélyző egylet alakult, mely alakuló gyűlést tagjainak élénk részvéte mellett megtartotta és az alapszabályokat jóváhagyás végett a napokban felterjeszti. Eddigél 80 tag jelentkezett. Az egylet ideiglenes elnökének Ettlinger József és jegyzőjének Lévai Izor lettek megválasztva.

r. l.

A zombori zenede.

(Emlékirat.)

A városi törvényhatóságnak még mult 1889-ik évi 311. sz. a. határozata következtében, a városi zeneakademiának társadalmi uton miként leendő növelése tekintetéből alulírottak mint bizottság kiküldve levén, van szerencsénk ebbeli véleményes jelentésünk a következőkben összpontosítani:

Áthátva feladatunk fontossága által, hogy magunkat az ügyben célszerűbben tájékozhasssuk, szükségesnek tartottuk a hozzánk szomszédos városokban már létesített zenedék körülményeiről és alapszabályairól tudomást szerezni. Felkerésünk folytán sikerült a következő városok zenedéiről értesítet nyerni:

Ugyanis Budapest fővárosnak van összesen 6 nagyobb nyilvános zenei tanintézete és pedig: 1-ső. Az országos kir. zeneakademia, 2-ik. A zenede (conservatorium), 3-ik. A budai zeneakademia, 4-ik. Zenedekézők egylete, 5-ik. Magyar zeneiskola, 6-ik. Magyar zeneakademia; de ezen intézetek oly nagyszabásúak, hogy azok minálunk a mostani körülmények közt nem szolgálhatnak mintául, egyedül a budai zeneakademia az, melynek némely rendszabályai reánk nézve is figyelmet érdemelnek, kivéve az országos kir. zeneakademiát, a többi felsorolt budapesti intézetek mind magánegyesületek utján tartják fenn magukat és mondhatni virágznak is, közülök felemlitem különösen a budai zeneakademiát, tantárgyai: ének, hegedű, gordonka, fuvola, zongora és összhangzattan, melyeknek több vagy kevesebb osztályai vannak. A tanerők állanak: 1 igazgatóból, ki egyuttal az összhangzattan tanára, 5 zongora-, 1 gordonka-, 1 ének-, 4 hegedű- és 1 fuvolatánárból. Az osztályok száma változik, így a zongoratanárnak 5, a hegedűnek 4, sat. osztálya van. Az adandó tanítási órák száma is a körülmények szerint változnak. A tandíj évenként 20 frt; beiratkozót a mult évben 131 növendék és így a tandíjból az évenkénti jövedelem, minthogy csak 96 fizet, a többi pedig ingyenes tag volt, 1860 frt. A még szükséges költség fedezése az alapítóke kamataiból és a nyilvános előadások jövedelméből pótolatik.

Ezt követi a szegedi városi zenede, mely 1874-ik évben állítottat fel, de 1882-ik évben újból szerveztetett, még pedig a piaristák régi házában mint saját helyiségében, melyet a városi hatóság akkor, mikor a piaristáknak új épületet épített, ingyen engedett át a zenedének. Van pedig az épületben egy nagyobb terem és hat tanterem kívül, még egy irodai helyiség szolgálakkal.

Az intézetnek van egy igazgatója és hat tanára, egy 7 zongorája, vonós és fuvóhangszerei a szükségeselt hangjeggyűjteménnyel.

Összesen van hat osztály, ezekben tanítanak: zeneelméletet, éneket, hegedűt más vonós hangszerekkel, zongorát és orgonát, fuvóhangszereket, egy összhangtant, és pedig fokozatosan osztályonként.

Volt a mult évben a zenedének összesen 154 növendéke; a tandíj minden egyes tanszakra 30 frt, 30 szegény tanuló ingyen nyer oktatást.

A fenntartási költségek a következők:

Igazgató fizetése	1000 frt.
Minden tanárnak fizetése egyenkint 600 frt, beleszámítva az igazgatót is mint hatodik tanárt	3600 frt.
Szolga díja	240 frt.
Egyéb szükséglet	180 frt.
Összes költség évenként	5020 frt.

Ehhez járul a szükséges fa és világítási költség. Mig a zenedének nem volt saját helyisége, addig a város hatósága 900 frt évi házbért fizetett.

A költségek fedezetéül szolgált mindenekelőtt a tandíj jövedelem, mely a mult évben 3200 frtra rugott, melyet levonva a költségekkel, marad még pótlendő 1820 frt, ezen összeget a város saját pénztárából pótolja, ezen okból van a városi költségvetésben minden évben egy bizonyos összeg „zenede fenntartási“ címen előirányozva, így volt 1889-ben 5540 frt, 1890-re ugyanannyi, 1891-re pedig 5845 frt az előirányzatba felvéve.

A vizsgák minden évben nyilvánosan tartatnak meg, a felügyeletet pedig egy városi választmány gyakorolja.

A szegedi zenedet leginkább megközelíti a kecskeméti zenede, mely mint magán vállalat alapított Szabados Géza a mostani igazgató által, állítólag 6000 frt berendezési költséggel. Az előkészületi osztályon kívül van ezen intézetnek négy felsőbb osztálya, minden osztálynak naponta 3 tanórja, tanítanak pedig az intézetben zongorát, harmoniumot, cimbalmot, hegedűt a többi vonós hangszereket és fuvolát, egy összhangtant és zenetörténelmet.

Az intézetnek van egy igazgatója, ki egyuttal tanár is, és három tanára egyenkint 800 frt évi fizetéssel, mely összesen 2400 frtra rug. Az alapító szívesen átadná az intézetet a városi hatóságnak, de ez vonakodik azt átvenni, azonban hozzájárul a fenntartási költségekhez, azért adott a zenedének alkalmas helyiséget, melyben az igazgatónak lakása és 5 tanterem van, azonfelül fizet évenként 500 frt készpénzt segélyül, hozzá fűtésre elegendő fát. A hatóság kevés figyelmet fordít az intézetre, azért az igazgató kész más intézethez tanárjaival együtt átmenni.

Most jönné a szabadkai városi zenede. Ezen zenedének van egy igazgatója, ki egyszersmind egyházi karnagy is, és tartozik a templom zenét igazgatni, van három tanára, és pedig zongora, vonó- és fuvóhangszerek tanítására. Az igazgató egyuttal énektanár is, ezen szakokra vannak a tanfolyamok berendezve, melyek két alsó és felsőbb osztályból állanak. Az igazgató tartozik hetenkint 8 órát adni, a felső zongora és az énekosztálynak, a zongoratanár hetenkint 12 órát, a hegedű- és fuvóhangszertanár 14 órát. Egy csoportban tanuló csak 10 lehet.

A tandíj évenként 10 frt, szegények kellő számban ingyen taníttatnak.

A költségeket a város hatósága viseli, ezek állanak: Igazgató fizetése 800 frt és 200 frt lakbér . . . 1000 frt. A tanárok fizetése egyenkint 500 frt és 100 frt lakbér, összesen 1800 frt.

Összes költség 2800 frt.

Ad e felett a városi hatóság a tanításra alkalmas helyiséget, fűtéssel és szolgálattal.

Figyelemre méltó még a legegyszerűbb intézet, a lugosi zeneiskola, mely kapcsolatban áll az ottani dal- és zeneegylettel, mely az iskolát fenntartja és költségeit viseli.

A tanítás csak énekre és hegedűre terjed és három osztállyal bir, tanár csak egy van, ki mind a három osztályt ellátja.

Hétfőn kapnak tanítást a kezdők, és pedig délután 4—5-ig az ének, 5—6-ig a hegedű tanulók. Kedden az előrehaladottabbak ugyanazon időben, és így tovább az egész héten felváltva. A már gyakorlottak kapnak hetenkint két órát, mely egyszersmind előadási idő is.

A tanárt az egylet fizeti, az egyleti tagoknak növendéke fizet havonként 50 krt, a többi növendék 1 frtot. A kezdetben csak egy osztály lehetséges. A tandíj az egylet pénztárába folyik. Lugoson az egyleti karnagy látja el az iskolát is és azért külön díjaztatik.

Ha most a felsoroltakat egybevetjük, úgy találjuk, hogy egyedül a hatóságok tartják fenn a szegedi és szabadkai zenedéket, továbbá, hogy egy magán igazgató a hatóság segélyezésével tartja fenn a kecskeméti zenedet, végre hogy egyedül magán egyesületek, minden más segélyezés nélkül tartják fenn a budai zeneakademiát és a lugosi zeneiskolát.

Részünkről viszonyaink között mindenesetre legelőirányosabbnak tartanánk városunkban is oly zenedet, melyet magán egyesület tart fenn a hatóság kisebb-nagyobb segélyével, minthogy így megbiztosabban érhető el a tanítás eszközlése mellett a közönségnek mulattatása is, mely egyuttal a közönség izlésének fejlesztésével is összeköthető.

Hogy véleményes jelentésünk még érthetőbb legyen, bátrak vagyunk Gaál Ferenc, a szabadkai zenede igazgatójának és templomi karnagynak egy javaslatot terveztet előterjeszteni, melyet ő, mint avatott szakember között a bizottsággal, és a melyet ő legalkalmasabbnak vél egyelőre a Zomborban felállítandó zeneiskolának megkezdésére nézve.

E terv szerint, ha legszerényebb alapon is akarnók a városi zenedet mentől előbb létesíteni, egyelőre szükséges lenne az intézet részére egy 2—3 szobás helyiség, melynek évi bére 250 frt. Egy tanításra alkalmas zongora 300 frt. 5 db hegedű 25 frt. 1 gordonka 10 frt. Egy zongora- és egy hegedűtanár, akik egyelőre 100—100 frtos tiszteletdíj mellett adnának 10—15 órát 200 frt. Egy igazgató, ki szinte egyik vagy másik hangszeren egyelőre adna 5—8 órát 200 frt évi tiszteletdíj mellett 200 frt.

És így az első évi költség lenne 985 frt. A második évben a hangszerek beszerzése nélkül lenne a költség 650 frt.

Alulírottak kevésnek találjuk a tanárok és az igazgató tiszteletdíját, azért azt már az első két évben felemelni óhajtanánk, ennél fogva a következő módosított költségvetést tervezzük:

A hangszerek maradnának, de az igazgatói teendőket emelendő tiszteletdíj mellett az egyik tanárra biznánk, természetesen csak egyelőre, az órák számát pedig 12-re határoznánk.

És így a két tanár tiszteletdíja egyenkint 200 frttal számítva kitenne 400 frt, az igazgatót vezető pótléka 50 frt, a házbér 250 frt, a hangszerek beszerzése 335 frt, fűtés, szolgálat 120 frt.

Ennek folytán az első évi költség kitenne . . . 1155 frt.

A második évi pedig leszámítván a hangszervételt 820 frt.

Minthogy pedig a zenede alapítókéje jelenleg csak 3000 frt és annak 6% kamatja 180 frt.

A város segélye 300 frt.

A magánsegély évenként 100 frt.

És így az összes jövedelem csak 580 frt.

Mely összeget alapul véve az első évi hiány lenne 575 frt.

A második évi pedig 270 frt.

Mely összegeket a fizetendő tandíj pótolná és ha még mindig hiány maradna, az nyilvános előadások jövedelmével lenne pótlendő.

A tandíjat egyelőre havi 2 frtban lehetne megállapítani és ha a tanulók számát 20-ra vesszük, ez évenként kitenne 400 frtot, mely esetben csekély összeg maradna pótlendő.

Mindez csak egyelőre lenne így megállapítandó és az intézet fejlődésével, a tanítás valamint a költségek is a fejlődés szerint lennének módosítandók.

Mindezekből kitűnik, hogy Zomborban a zenedének csak úgy lehet biztos jövője, ha a városi hatóság, mint már mondánk, karöltve egy újonnan alakítandó zeneiskolát pártoló egyetlennel működne.

A városi hatóság további segélye, ha az évi 300 frt dotációt feljebb emelni, nem lenne lehetséges, legalább egy alkalmas helyiség adása volna.

Az alakítandó magánegyesület feladata pedig két irányra oszlana, az egyik volna hangversenyek rendezése, melyek évenként legalább kétszer költségre nem kerülő matinékon, a fizetett évi díjért kárpótlást nyújtanának, egyúttal az izlés fejlesztésére is szolgálnának.

A második irány lenne jövendő ünnepélyek rendezése.

Mintbogy pedig mégis az élénkbe tűzött cél egyelőre csak az alakítandó zeneiskola alapítójának mikénti szaporítása lenne, véleményünk szerint legjövendőbb és azért leghasznosabb lenne mielőbb rendezendő célirányos ünnepélyes mulatságok útján a jövedelmet szaporítani.

Ezen ünnepélyek pedig lehetnének: egy vagy két nagyobb szabású hangverseny a városház nagyszínházban, egy gyermek előadás a színházban, egy tavaszi ünnepély a városi parkban, melynél alkalmilag például a katonai zenekart vagy egy rendezendő közcsoportot is felhasználni lehetne, végre egy zenével összekötött táncmulatság az újonnan épült Vadaskürt nagyszínházban, melynek lelkes tulajdonosa bizonyára nem fogna idegenkedni annak sikerét pártfogása által hathatósan előmozdítani.

Mind ennek egyenkénti miképpeni létesítése a városháza újabb tanácskozási és megállapodásaitól felleltetik.

Ily módon a zenetanítást már a folyó évi november 1-én megkezdni lehetséges lenne.

Kelt Zomborban, 1891. évi március hó 25-én.
**Grosschmid Gábor, Bergmann Ágost,
Bieber Gyula.**

Sajtóviszonyok.

Negyvenhárom esztendő előtt, március tizenötödikén, nemzetünk évszázados reformtörvényeinek diadalünnepén szabaddá lett a minden emberi jog öre, az alkotmány egyik kardinális oszlopa és garanciája: a sajtó is. Az 1848. évi XVIII. t. c. biztosítja a sajtószabadságot.

Negyvenhárom év múlt el azóta és a szabadság élte, tüde levegőjében a magyar sajtó nagy virágzásnak indult és nemes gyümölcsöket termelt. Ebresztője volt az igazi, hamisítatlan nemzeti szellem és érzésnek, harcossá a nagy nemzeti eszményeknek, térítő apostola az erkölcsnek. Erélyvel, bével, igazsággal küzdött a magyar állam megszilárdításának fejlesztésén és azon intézmények megvalósításán, a melyek a magyar állameszmének mind megannyi oszlopa. A közvélemény világító tornya volt, melynek kimagasló csúcsa egyaránt árasztott szét világgosságot minden irányban, jobbra és balra, mely megmutatta a helyes utat bármely hajónak, akármily zászoló alatt evezett is. Az elmúlt évtizedek építő munkájának csendes prózájában, a hasznosért folyó törekvésekben a sajtó tartotta fenn az egyensúlyt, hogy a nemzet ne távolodjék el egészen az idealismustól. Öre, védelmezője, bátyja volt a magyar nemzeti irodalom, művészet és minden nemzeti kultur törekvésnek, zászlóhordozója a magyarosodásnak.

Virágzása teljében azonban kiellen vonások fészkelődtek be a sajtóba és ott körjelekként hatalmasodtak el.

Hisz nálunk ma napság a sajtó egy részében nem találunk mást, mint az igazság cynikus megvetését, durva piszkolódást, céltalan hazugság halmazt, erköletelen tendenciát. Sokszor tartják itt mellnek nemcsak a pisztolyt, de a tollat is: életet vagy becsületet! Az otrombaságok tárháza némely lap, mely még hirdetései-vel is mérget csepegtet a társadalomba, de azért oly nagy hangon tudja kiáltani „éljen a baba!” — mint senki más. A „Nyiltterek” telvék pófokodással, legazemberezzel és más szomorúan mulatságos dolgokkal.

Botrányok tűzhelye némely lap. Botrány az ő elemük és világuk, kenyerek és moráljuk. Buján tenyésznek és leginkább ott, hol az élelmesség számára minden ajtót és ablakot feltárni szokássá lett. Az irigység és rosszakarat, mit a műveltelenség a kiváló férfiak iránt éreznek, mindig biztosítja a legaljasabb rágalmozásokat is arról, hogy részükön lesznek a nevetők és ók, hogy e gyönyörben kéjelegessenek: a közélet mezején tevékenységgel működő kiváló férfiakat az előre kiszámított terv szerint fordítják, hazugságaik és hamisításaik által sárral megdobálják.

A tekintélyben vagy hivatalban állók ellen megrogzított és győgyíthatatlan ellenszennvel viseltetnek. Minden tisztviselő és elöljáró gyanus előtűnik. Nagyitják a veszélyeket, mindent feketére festenek és nem akarják a dolgokat úgy látni, a mint vannak. Ez a döreségnek az a bizonyos foka, ez a mások kisebbitésén alapuló azon dölyf, mely minden kérdést saját javára dönt el. Oly erkölcsi hibák ezek, melyek a rossz és gyűlöletes erkölcsi jellem alkatrezeit képezik és a melyek magukban véve is erköletelenekek.

A nyilvános rágalmozásoknak leginkább azok vannak kitéve, kik a tömeg fölé emelkedtek. Nem ismernek mást, csak a vádat és rágalmat, és vádolnak, rágalmoznak oly módon, oly kifejezésekkel, oly hangon, melynek ütszéi csárdában, de mivel társaságban nem igen lehet helye. A toll nem arra való kezükben, hogy a közvélemény mezejét jó mag számára szántás fel, hanem, hogy konkolyt hintsenek.

Nincsen hatalom, nincsen állás, nincsen személy, melynek tekintélye meg ne hurcoltatnék, ki ne gúnyoltatnék. Mit szóljunk a tekintély elvének uralmáról, midőn kiváló férfiakat, akárki, akár a leginámisabb módon nyilván meghurcolhatják, kifigurázhatják, sárral dobálhatják? Nem bűn-e az a nyilvános kritika erkölcsi-sége ellen? Hisz ők nem bírnak elég becsületességgel, hogy a kiváló férfiak tettei és működése felett úgy mondjanak bírálatot, hogy nem tüzöznak semmit, a mi az ő rovásukra, de nem is titkolnak el semmit, a mi előnyükre szolgál.

Sőt tovább mennek. A hová a földi portól lepett saruit levette, a tisztelet magasztos érzelmeivel lép a becsületes férfi: a csendes házi kertbe, hol a családi boldogság rózsái illatoznak, még oda is betolakodik a profán toll, hogy nyomába, mint a fergeteg után, pusztulás, hervadás álljon be.

Tulzós, sötét esettel oda vetett kép ez talán? Ám nézzék meg a féktelen sajtó-támadások közvetlen és természetesen következményeit. A zabolátlan sajtó alap-talan támadásai nemcsak a morál tekintetében vannak kártékony hatással, hanem el is riasztják a közélet küzdeletről az özetlen, a közjólétért küzdeni törekvő független elemeket.

A szemben támadó ellenséggel elbánhat a bátor. Az orvtámadás ellen nincs fegyvere. Vajjon mit tegyen a nyilvánosan meghurcolt? Csak két út áll előtte. Ő is a sajtó terére lép és belebocsátokzik az ellene felhozott vádak cáfolgatásába. Egy hírlapi válasz azonban mindig csak egyoldalú nyilatkozat, melyet a közönség kétké- dővel fogadhat. Vagy pedig sajtóper indít, ez azonban a mostani rendszernél oly precariussá, hogy ott a legtöbb esetben, ha a panasos ügyét megnyeri is, még akkor is igen sokat veszített. A sajtónak tisztességes része pedig e közben pirul, szégyenli a más bűnét, mint szégyenli a család, hogy tagjai közt gonosztelevő is van.

Nem tekinthetünk el attól sem, hogy fel ne említsük azt az óriási erkölcsi kárt, melyet a ponyva-irodalom, pasquille-irodalom színvonalán álló lapok erköletelen és igazságtalan támadásaikkal a társadalomban előidéznek, midőn a tekintély lerontását és sárba tiprását elősegítik, a magán és családi perpatvarokat a nyilvánosság porondjára viszik és eltűrik, hogy hasábjaiokon egyesek a bitang, jellemtelen, gyáva stb., stb. szebbnél-szebb meg-tisztelő címeket csapodassal egymás arcába. Elpusztítják a népben a józan gondolkodás és igaz érzés iránti köz- véleményt.

A botrányok tüzkövi kétségkívül járványszerűen megmetelyezték a sajtót. A botrányok hajhászása, a rá-galmak terjesztése nemcsak rajongás, emberi szenvedély, hanem nagyjából egyszerűsített *konjunktúra* is, sőt a legtöbb esetben az. Ezért csak szentelt viz ezeknek és nem vitriol a józanabb közvélemény megbotránkozása. Még ha a politikai pártokodás égető szenvedélye dik-tálna is, még akkor is oly erkölcsi lehetetlenség, hogy az ész megdöbbenve el sem tudja képzelni s azért ma már értékét kezdi veszíteni az a nagy mondas, hogy a sajtó által töltött sebeket a sajtó gyógyíthatja be leg-sikeresebben.

Gyümölcseiről ítélve meg a fát, marasztaló ítéletet kell kimondanunk a zabolátlan sajtó féktelenségei felett; itt az ideje rámutatni erre a „sajtószabadság”-ra és ki-mondani rá, hogy nem bír erkölcsi jogosultsággal. S azért bármily vérmes kedvelői legyünk a sajtószabadság nemes és fenkölt eszméjének és bármennyire át legyünk hatva attól, hogy a sajtószabadság az alkotmány egyik kardinális oszlopa és garanciája: mégis, ha sajtóviszo-nyainkat tekintjük és ha azon sok oldalú és sok esztű káros következményeket mellőzni nem akarjuk, melyeket az ország számos vidékén a féktelen és a társadalmi illetet teljesen nélkülöző, már nem szabad, hanem sza-bados sajtóviszonyok teremtettek, akkor, mint komoly gondolkodó állampolgárok, nem vagyunk képesek le-győzni azon impressiót, sőt már meggyőződést, a melyre nézve az ország legtöbb gondolkodó férfija tisztában van, hogy az 1848. évi XVIII. törvényeket, vagyis a sajtó, törvényt, a mai kor követelményeinek megfelelően mó-dosítani kell.

De az orvosságot azért ne csak a büntető kodex-ben keressük, hanem keressük a társadalomban is, hogy tisztítsa, gyógyítsa és megmentsen. A társadalom vonja meg tápláló olaját oly méctől, a mely nem csak hogy nem világít, hanem ezenfelül még bűz is áraszt maga körül.

Ha az orvosság majd behat a sajtó beteg világába, hogy felrázza benne az életerőt: akkor lesz a magyar sajtó egészséges, igazán szabad, mely nemes, nagy esz-ményekért fog lelkesedni, mely be fogja vinni a modern társadalomba mindazt, a mi értelmi és erkölcsi haladás, be fogja vinni a magas lendületű idealizmust és maga-sabb szempontok láthatárába fog emelkedni.

Don Carlos.

Törvénykezés.

Véres szerelmi tragédia. Szemlics József, sztanisicsi németajku 21 éves parasztleány, folyó évi március 31-én, éjjeli 1/2 órákor önmagát és Hefner Borbála, 17 éves leányt, revolverrel agyonlőtte. A legényt ugyanis elkeserítette az, hogy mult hó 20-án besorozták katonának, s így nem vehette nőül a leányt. Elkesere-dését fokozta, hogy a leányt szülei másnak ígérték, s ezzel már március 31-én kellett volna a leánynak irat-koznia menni; mert a leány szülei nem látták célszerűnek a három évi katonai szolgálati idő leteltéig várakozni. Ugy a legény, mint a leány részéről az utóbbi napokban lehetett panasos megjegyzéseket hallani, de nem hitte senki, hogy ily szomorúan végződjen szerelmök törté-nete. Husvét másnapján külön külön korezmában táncolt a legény és a leány, de a tánc végeztével a leányt szülei házánál az utcán várta a legény. Itt körülbelül egy óra hosszat lehettek együtt, midőn a közeledő rendőri járőr három lövést halott, de mire oda ért, már a leányt átlőtt halántékkal halva, a legényt haldokolva találta. Teme-téstik e hó 1-én nagy részvét mellett történt meg, elő-zetes törvényszéki boncolás és vizsgálat után. Hogy a leány is önként ment a halálba, nagyon valószínű, bár szülei és hozzátartozói az ellenkezőt vitatják. A legény tisztességtudó, szolid fiatal ember volt, s haláluk okát a zsebében talált levélben is megírta, melyben a többek között azt mondja, hogy szomorú sorsuk ne csak pár, hanem száz évre is példálul szolgáljon az ifjúságnak; mert ők megesküdtek, hogy vagy az életben, vagy a halálban egymáséi lesznek, s mivel ez az életben nem történhetik meg, úgy történjék a halálban. Majd búcsút vesz barátaitól, kikkel a tulvilágon fog csak ismét talál-koznia; az öngyilkosság eszméjét az Isten adta, mert a szülőknek nincsen elég eszük. (A leány szülei eoz.) Levelét ezzel végzi be: „Adieu, gute Nacht, liebe Eltern, weinet nicht um uns, denn wir haben Gnade befunden bei Gott.”

A bajai kir. törvényszék visszaállítása ér-dekében nagy mozgalom indult meg Baján, mely a tár-sadalom minden rétegében élénk hullámokat vet. — E tárgyban március hó 30-án d. e. 10 órákor nagy értekezlet volt a városbázán, melyre az összes helybeli és vidéki érdekeltek meglettek biva. Ezen értekezleten tárgyalták a kir. törvényszék visszaállítása iránt szerkesztett emlé-kiratot és megválasztották a nagyküldöttség tagjait, mely a visszaállítás iránti jogos kérelmet a kormány előtt tolmácsolni fogja. A végrehajtó bizottság a szomszéd (mintegy 25) község előjáróiból átiratot intézett. — A

végrehajtó bizottság elnöke Drescher Ede polgármester, jegyzője dr. Kobelrausch József ügyvéd.

Esküdtárszéli tárgyalás lesz e hó 20-án a budapesti sajtóbírósa előtt, mely alkalomra az ujvidéki „Zasztava” című szerb politikai lap ad dolgot az esküd-teknek. Cirić Arzén ujvidéki lakos ugyanis becsületstérs és rágalmozás miatt tett sajtóügyi feljelentést a „Zasz-tava” volt szerkesztője, Millutinovic Vasa ellen, a ki lapjához egy Szerbiában nyomtatott rőpiratot mellélt „A Zasztava melléklete” felirással. A rőpirat éle Cirić Arzén ellen irányult. Millutinovic tagadja a szerzőséget, s a felelősséget egy szerb iparosra hárítja.

A kir. táblák ügyészégei. Az igazság-ügyminiszter egyelőre öt főügyési kerületet létesített. E kerületek: 1. a budapesti, melyhez a győri és pécsi; 2. a debreceni, melyhez a nagyvárad; 3. a kassai, melyhez a pozsonyi; 4. a kolozsvári, melyhez a marosvásárhelyi és 5. a szegedi, melyhez a temesvári kir. főügyészégek kerületei csatoltatnak. E főügyészégek május 5-én kezdik meg működésüket. Az ide vonatkozó igazságügyminiszteri rendelet az ügyiratok kezelésére és szétosztására nézve tüzetes intézkedéseket tartalmaz, melyek a kir. táblák életbeletetésére vonatkozólag ki-bocsátott rendelet hason intézkedéseivel állanak össz-hangban.

Képviselő és alügyész. Kéri Miklós Szabad-káról a nemrég áthelyezett kir. alügyész ellen, a kinek Olay Lajos az általi kerület országgyűlési képviselő-vel botrányos jelenete volt egy végtárgyaláson; s a kit ennek következtében a kir. tábla fegyelmi bírósága az 1871. évi VIII. t. c. 20. §-ának a) b) pontjaiba tit-köz fegyelmi vétség miatt vád alá helyezte, tudvalevő-leg bűnvádi vizsgálat is folyik a budapesti büntető tör-vényszéknel. A vizsgálat vezetésével, a mely Olay Lajos országgyűlési képviselő ellen is ki van terjesztve, Zsenlye Imre kir. törvényszéki bírót bízták meg. Vizs-gálat tárgyát nem csupán a törvényszék előtt rendezett botrányos jelenet képezi, hanem egész sorozata azoknak a cselekményeknek, a melyek Olay képviselő és Kéri alügyész részéről ezt a jelenetet követték. Egyebek közt eljárás van folyamatban mindkét fél ellen becsületstérs, párviadal vétsége s ezenkívül Kéri ellen még hivatalos hatalommal való visszaélés miatt. A vizsgálo bíró a vizs-gálatot nagyjából már keresztülvitte, csak Olay kép- viselő kihallgatása van hátra. Olayt ugyanis, a kinek mentelmi joga régen föl van függesztve, szabályszerűen megidézni még ez ideig nem sikerült. Azt hiszik, hogy a vizsgálat ennek dacára be lesz fejezhető a jövő hó folyamán.

Közzgazdaság.

A szegedi kereskedelmi és iparkamara a kereskedelmi miniszter leirata alapján közli az érde- kelt körökkel, hogy a Nevyorki cs. és kir. főconsul az egyesült államok cégeinek hitelképességére vonatkozó tudósítások megszerzésére jövőre némileg korlátozottab- mérvben lesz csak képes, anélkül pedig, hogy a hozzá forduló feleknek a levélpósta-költség megterítésén kívül egyéb költségeket felszámítana. A főconsulatus azért fűntartja, hogy a feleket oly esetekben, midőn ilyenmő tudósítások megszerzése magán uton lehetetlen volna, a tudakozó irodák, nevezetesen a Monarchiában is ügyök- séggel (Schimmelpfeny) bíró Brandstreet Company Li- mited közvetítésének igénybevitelére utalja.

A szegedi kereskedelmi és iparkamara fölhívja az érdekelt körök figyelmét arra, hogy Freytag G. és Brandt bécsi térkép kiadó cég (VII. Schottenfeld- gasse 64.) a közös külügyminiszter által a cs. és kir. oszvt. magyar konsuli hivatalok kézi térképek előállításával megbízatván, ezen megbízatásnak kielégítő módon meg- felelt és nála a konzulatusainkkal érintkező körök tájé- koztatására hasznos segédeszközt képező mű 5 frt bolti áron megszerezhető.

Gabonaüzlet. Április hó 2-án. Mult heti tudó- sításban jelzett kedvező hangulat és emelkedő irány erősen tartják magukat. Zabot kivéve valamennyi ár is nyert pár krajcárt. — Arank: Buza 8.20—8.50. Zab 6.50—6.60. Tengeri 6.00—6.20. Árpa 6.00. Bab 7—7.50.

Lisztüzet. A gabonaüzleti tudósításban jelzett kedvező hangulat első sorban a lisztüzletre van befolyással, az árak emelkedő irányt követnek. A „Szegedi Viktória gőzmalom” zombori képviselője a következő árakat jegyez 100 klgknt zsákostul: 0 ás 16 frt, 1 es 15.50, 2-ös 15 frt, 3-as 14.50, 4 es 14 frt, 5-ös 13.50, 6 os 13 frt, 7 es 12.50, 8-as 12 frt, 8 1/2 es 11 frt, 8 3/4 es 10 frt, 9 es 9 frt. Finom korpa 5.50, gomba korpa 5 frt 20 kr.

Kiállítás Zágrábban. A horvát szlavon gaz- dasági egyesület ez év tavasza végével Zágrábban országos gazdasági és erdeszeti kiállítást rendez. A ki- állítási bizottság sérényen működik, hogy a kiállítás, a melynek megnyitási ideje még nincs meghatározva — minél jobb eredményt mutathasson föl. Eddig 1000-nél több kiállító jelentkezett, leginkább mezőgazdasági és szőlőművelési eszközökkel, továbbá résztvételüket beje- lentették Thurn-Taxis hg., Prandau br. s számos horvát-szlavonországi uradalom, erdeszet és bortermele, azonkívül, jelentkeztek a kiállításra magyarországi, au- sztriai és német kiállítók is, utóbbiak különösen a hal- tenyésztés körébe eső tárgyakkal. A kiállítási bizottság kérelme folytán egy adó és illetékes sorsjátékot is engedélyeztet a miniszterium 100,000 db 50 kors sors- jeggyel, melynek nyereményei a kiállított tárgyakból fognak kiválasztatni s megvétetni. A nyeremények össz- értéke 10,000 frt, az első nyeremény 3000 frt, a másodiké 1000 frt, a harmadiké 500 frt lesz.

N a p t á r. Április.

Havi és heti nap	Katholikus naptár	Protestáns naptár	Görög-orosz naptár
3 Pént. Ríkh. pk. hv. Dárius			22 Vazul vt.
4 Szom. Izidor egyh. h. Ambrus			23 Nikon
5 Vas. D 1 Feherv. F. D 1 Quas. H. 24 F 3 Zak.			
6 Hétfő Celesztin pápa Irénaeus			25 Gyüm. o. B. A.
7 Kedd Ármin		Hegez., Lukr. 26 Gábor főan.	

Felelős szerkesztő:
Dr. BALOGHY ERNŐ,
köz- és váltó-ügyvéd.
Laptulajdonos és kiadó:
BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

Fog-, fül-, gége- és szembajok specialis orvosa

D^r. SZABÓ SÁNDOR
ZOMBOR,

Basa-utca, a gymnasium mellett.

1. Foghúzás és fogtömés fájdalom nélkül, műleges fogsorok készítése, stb.
2. Fülzuggatás, fülfolys, nehéz hallás, stb.
3. Makkos rekedtség, orr-, torok- és gégedagatok és gyuladások, difteritis és torokgyík, stb.
4. Szemgyuladások, hályogok, látási zavarok, stb.

1891. szám.
kig. 1891.

Pályázati hirdetmény.

Almás községében megüritt s 300 frt havonkénti részletekben fizetendő évi javadalmazással egybekötött községi irnoki állásnak választás útján leendő betöltésére határidőül **f. é. április hó 15. napjának délelőtti 10 órája** tűzetik ki.

Felhívtnak pályázni kívánók, hogy ezen állás elnyerése iránti s eddigi alkalmaztatásukat, valamint a vármegyei trh. bizottság által 6/kzgy. 1887. sz. a. alkotott szabályrendelet 9. §-ában megkívánt képzettségüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket a választást megelőző napig alulirotnál nyújtsák be.

Almás, 1891. március 30-án.

Deák Zsigmond,
főszolgabíró.

3-1

2000 db nemes rózsafa,
csupa finom fajta, gyönyörű bimbójú,
olcsón kapható
Zomborban,
a Stebler-féle szelencsei kertben,
(a gőzmalom mellett.) 2-1

1897. szám.
kig. 1891.

Pályázat.

Bács-Bodrogh vármegye N.-Palánka községében az utjonnan rendszeresített 2-ik irnoki állásra, mely 365 forint fizetéssel van összekötve, ezenem pályázatot nyitok.

Felhívom pályázókat, hogy szabályszerűen felszerelt folyamodásukat **folyó évi április hó 20-ig** hozzám nyújtsák be.

Palánkán, 1891. március hó 23-án.

Csupor Gyula,
főszolgabíró.

3-1

Pályázati hirdetmény.

Petrovoszellő község elöljárósága részéről ezenem közírtetik, hogy a községi rendőrség életbeléptetése folytán egy örvetető, 5 gyalog- és 4 lovasrendőri állás fog betölteni.

Felhívtnak a pályázni szándékozók, miszerint sajátkezűleg irt kérvényeiket azonnal, de legkésőbb **folyó évi április hó 20-ik** napjáig ezen elöljáróságnál nyújtsák be, melyben igazolni tartoznak hogy:

- a) magyar állampolgárok;
- b) védőkötettségüknek megfeleltek, 24-ik életévüket betöltötték és a 60-ikat el nem érték;
- c) feddhetlen erkölcsűek és teljesen rovatlan előéletűek;
- d) teljesen egészségesek;
- e) írni olvasni tudnak, és a községben divó főnyelvet magyar tudják;

f) örvetetői állásra ezenkívül, hogy a magyar nyelvet szó- és írásban oly tökéletesen bírják, hogy az előirt írásbeli teendőket biztosan végezni képesek legyenek.

Kiszolgált katonák, volt csend- és rendőrök, valamint azok, a kik a hivatalos magyar nyelven kívül a szerbet is bírják, előnyben részesítetnek.

Az örvetetői állás 400 frt, egy-egy rendőre 150 frt, lovas rendőre 250 frt javadalmazással van összekötve, ezenkívül ruházati átalányuk fejenként 33 frt, mely összegek havonkénti utólagosan fizettetnek ki a községi pénztárból.

Az összes rendőri személyzet köteles az előirt egyenruhát, egy a lovasok a lovat és felszerelést sajátjukból beszerezni, ellenben a fegyverek és lövegekről a község gondoskodik.

Petrovoszellőn, 1891. évi március hó 26-án.

Az elöljáróság.

310. szám.
kig. 1891.

Pályázati hirdetmény.

Szántova község képviselőtestületének a községi rendőrség szervezéséről szóló szabályrendelete értelmében a községi kül- és belrendőrséghez egy rendőrvetető és 4 gyalogrendőri állásra ezenem pályázat hirdettetik.

A rendőrvetető évi fizetése 360 forint, egy-egy rendőr évi fizetése pedig havonkénti utólag fizetendő 252 forint.

A rendőrség köteles magát az elöljáróság által előirt egyenruhával ellátni, míg a fegyverzetet a község adja.

Felhívtnak pályázni óhajtok, hogy erkölcsi, születési bizonyítvány, katonakönyv, esetleg elbocsátó levéllel felszerelt írásbeli folyamodványukat alulirt községi elöljáróságnál **f. évi április 6-ig** bezárólag annál inkább nyújtsák be, mert a később érkezettek figyelembe vételni nem fognak.

Végül kijelentetik, hogy a választás napján, vagyis f. évi április hó 13-án d. u. 2 órakor az elöljáró tekintetes főszolgabíró ur vagy helyettese és a képviselőtestület előtt minden folyamodonak személyesen kell megjelennie.

Szántován, 1891. március 24-én.

Paul József, **Vélin Ádám,**
jegyző. bíró.

564. sz.
kig. 1891.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye tekintetes törvényhatósága által 89/1891. sz. a. jóváhagyott szabályrendelet folytán a nem felelős községi rendőrség községünkben szerveztetvén, 1 örvetető és 7 rendőr állásra ezenem pályázat nyitattik.

Felhívtnak pályázni szándékozók, hogy sajátkezűleg irt és kellően felszerelt kérvényüket **folyó évi április hó 20-ig** alulirotnál elöljárósághoz nyújtsák be, melyben igazolni tartoznak, hogy:

- a) magyar állampolgár,
- b) 24 évet betöltötték, 50 évet el nem érték,
- c) teljesen rovatlan előéletűek,
- d) hogy a hivatalos magyar nyelven kívül a szerbet nyelvet beszélik,

e) örvetetőtől megkívántatik, hogy a hivatalos magyar nyelvet szó és írásban tökéletesen bírja. Kiszolgált katonák, m. kir. csend- és rendőrségnél alkalmazásban voltak előnyben részesítetnek.

Örvetetői állás 400 frt, rendőri 300 frt fizetés havonkénti utólagos kiszolgáltatással van összekötve, — kötelesek azonban a már megállapított egyenruhát sajátjukból beszerezni, — ellenben a fegyverek és lövegekről a község fog gondoskodni.

Kelt Pacséron, 1891. évi március hó 26-án.

Bogyó Ödön, **Asztalos Lajos,**
jegyző. 3-1 bíró.

401. szám.
1891.

Pályázati hirdetmény.

Béreg község elöljárói részéről ezenem közírtetik, miszerint a községi rendőrség életbeléptetése folytán 1 örvetetői és 4 közrendőri állás pályázat útján fog betölteni.

Az örvetető évi fizetése 360 frt, a közrendőrök évi fizetése 252 frt, mely összeg havi utólagos részletekben a községi pénztárból fog kifizetenni.

Pályázók kötelesek igazolni, hogy feddhetlen előéletűek, kiszolgált avagy tartalékos katonák, teljesen egészségesek, írni és olvasni tudók, valamint hogy a magyar nyelven kívül a német és dalmát nyelvet beszélik, az örvetető pedig ezeken kívül, hogy a magyar nyelvet szó- és írásban oly tökéletesen bírja, hogy ezen az előirt írásbeli teendőket biztosan végezni képes.

A rendőrök az előirandó ruházatot sajátjukból tartoznak beszerezni.

Fegyvert s minden más szerelvényeket a község ad. A kérvények **folyó évi április hó 6-ig** a községi elöljáróknál benyújtandók.

A választás hatánapja folyó évi április hó 13-ának d. e. 9 órájára tűzettek ki, a midőn folyamodók személyesen kötelesek megjelenni.

Béregben, 1891. évi március hó 25-én.

Grosser Lajos, **Mrvicsin Mátyás,**
jegyző. 2-1 bíró.

1988. sz.
1891.

Pályázat.

Topolya községében szervezett községi rendőrségnél egy, évi 450 frttal díjazott örvetetői, négy, évi 350 frttal díjazott lovas és hat, évi 250 frttal díjazott gyalogrendőri állás lesz a községi elöljáróság által választás útján betöltve.

Felhívtnak tehát mindazok, kik a jelzett állások valamelyikét elnyerni óhajtják, hogy sajátkezűleg irt kérvényüket, a keresztlevelel, magyar honosságuk és erkölcsi viseletüket igazoló hatósági, vagy testi épségükről szóló község-orvosi és eddigi alkalmaztatásukat előtűntető egyéb bizonyítványokkal felszerelten, alulirotnál községi elöljárósághoz **folyó évi április hó 20-ig** annál is inkább benyújtani el ne mulasszák, mert később érkező kérvények figyelembe vételni nem fognak.

Kiszolgált altisztek, egy rendőri szolgálatban állott egyéneknek, előny biztosítottatik.

A megválasztandó rendőr az elöljáróság által előirt egyenruhát sajátjából tartozik beszerezni, mely egyenként 36 frtba kerül, s mely összeg havi három forintos részletekben lesz évi járandóságából levonva.

Topolyán, 1891. évi március hó 23-án.

Radimetzky Ferenc, **Lőrinc József,**
jegyző. 3-1 bíró.

(Szabadalom száma 14,557.)

Uj találmány.

Alulirotn Szalay Károly zombori lakatosmester befelé nyíló

vizmentes ablakszerkezetet

talált fel; ezen uj találmányu **ablak** alkalmazása mellett bármily erős esőzés alkalmával a **viz a szobába be nem hatolhat**, holott az eddig használt befelé nyíló ablakoknál a viz a szobába befolyt. **Vizáthatlan** uj találmányu **ablakaim** külső üvegtáblája oly széles, mint a belső ablaké, miáltal több világosság hatol be a szobába, mint az eddigiekéknél. Az ablakpántok uj szerkezetűek, a festéket az ablakfáról le nem dörzsölik és nem csikorognak; a közpazar láncos szerkezetű és az ablakot oly szilárdan zárja, hogy nemcsak vizmentes, de léghuzammentes is. Szakértők dicséret és elismerő véleménye alapján bátor vagyok a nagyérdemű közönség figyelmét ezen uj találmányomra felhívni. Helyi és vidéki megrendeléseket elfogad a feltaláló és szabadalom tulajdonos

Szalay Károly,
zombori lakatosmester.

*—4

Heindlhofer Róbert Zomborban.

Keil Alejos-féle

Padlózat-fénymáz

Bécsből
(Glasur)
legkímélőbb mázó-szer puha padló számára, 1 nagy palaak ára 1 frt 35 kr.,
1 kis palaak ára 68 kr.

Viaszk-kenőcs

legjobb és leggyorsabb beeresztő-szer kemény padló számára, 1 köcsög ára 68 kr.,
mindenkor kapható:

Heindlhofer Róbertnél Zomborban.

Földbérleti hirdetmény.

Alulirotn ezenem közírtetik, hogy a Rohonczy kkoruak dubokai 87 lánca 506²/₃ □ öl, vagyis 109 katasztrális hold s 106²/₃ □ öl; továbbá alsó-roglaticai 80 lánca, vagyis 100 hold szántóföld f. évi november 1-től 1894. évi október 31-ig számított három évre, a fennálló szabályos feltételek mellett, nyilvános árverés útján, az árvaszék jóváhagyásának fentartása mellett haszonbérbe adatik.

Az árverés **f. évi április 15-én reggeli 10 órára**, az árvaszék irodájában, a kir. törvényszék épületében földszint, tűzetik ki, melyre a vállalkozni szándékozók ezenem meghívtnak.

Bővebb értesítéssel alulirt szolgál.
Kelt Szabadkán, 1891. március 28-án.

Zomborcsevits Ferenc,
ügyvéd, mint meghatalmazott.
lakása a kir. törvényszék átellenében 114. sz.

2-1

896. szám.
kig. 1891.

Pályázat.

Jankovác községben megüritt s 400 frt havonkénti részletekben fizetendő évi fizetés és 50 frt lakbér általánnyal egybekötött segédjegyzői állásnak választás útján leendő betöltésére határidőül **1891-ik évi április hó 6-ik napjának d. e. 10 órája** tűzetik ki.

Felhívtnak pályázni kívánók, hogy ezen állás elnyerése iránti s eddigi alkalmaztatásukat, valamint a vármegyei törvh. bizottság által 6. közgy. 1887. sz. a. alkotott szabályrendelet 9. §-ában megkívánt képzettségüket igazoló okmányokkal felszerelve, kérvényeiket a választást megelőző napig alulirotnál nyújtsák be.

Almás, 1891. március 17-én.

Deák Zsigmond,
főszolgabíró.

3-3

Pályázati hirdetmény.

Ó-Becse nagyközségnek a községi rendőrség szervezéséről szóló és a megyei törvényhatósági bizottság által jóváhagyott szabályrendelete értelmében egy rendőrhadnagy, egy gyalog és egy lovas őrzető, 12 gyalogos és 8 lovasokból álló rendőrség állítatik fel, mely folyó évi május hó 1-én lép életbe. Községi rendőrtől csak oly egyén fog alkalmaztatni, ki:

- a) magyar honpolgár,
- b) védkötelezettségének már megfelelt, 24. életévét már betöltötte, a 45-iket pedig el nem érte,
- c) fedhetlen erkölcsű és teljesen rovatlan előéletű,
- d) teljesen egészséges,
- e) írni és olvasni tud és a községben divó magyar nyelvet bírja,
- f) az őrzetői állásokra ezeken kívül, hogy a magyar nyelvet szó és írásban oly tökéletesen tudják, hogy azon az előírt írásbeli teendőket biztosan végezni képesek legyenek.

Ezen községi rendőrségbe való felvételnél elsőbbség adatik:
első sorban az 1873. évi II. t. c. által kedvezményezett altiszteknek és kiszolgált állami csendőröknek, második sorban a hadsereg és honvédségnél kiszolgált egyéneknek,
harmad sorban az eddig minden kifogás nélkül rendőrségi szolgálatban (a nem felelős őri minőségben) alkalmazásban állott egyéneknek.
Végül előny minden körülmények között, a szolgálati magyar nyelvben szó és írásban való jártasság, valamint a nőtlenység.
A rendőrség fizetése a következő:
a rendőrhadnagy évi 600 frt, a gyalogos őrzetői évi 365 frt, lovas őrzetői évi 365 frt, a gyalogrendőr évi 300 frt, a lovasrendőr évi 300 frt, a lovasrendőrségnek ezen kívül lótartrási átalány fejében egyenként évi 150 frt, mely összegek havonkénti részletekben és utólag fizetnek ki a község pénztárából.
Az összes rendőri személyzet köteles lesz a megállapított egyenruhákat, ezeken kívül a lovasok a szolgálati lovat is sajátjukból beszerezni és a rendes előírt egyöntetű felszereléssel ellátni; a fegyvert és lövegekről azonban a község fog gondoskodni.
Az a) b) c) d) e) és f) pontok szerint felszerelt és sajátkezűleg írt kérvények legkésőbb **folyó évi április hó 15-ig** az alulírott eljárásságra címezve a községi jegyzőnél benyújtandók, később beérkezett kérvények figyelembe vételül nem fognak.
Ó-Becsen, 1891. évi március hó 26. án.

Vetter János, Tatits György,
jegyző. 2-1 v. bír.

Pályázat.

Bács-Bodrogh vármegye Szilbás községében az üresedésben levő s 400 frt fizetéssel összekötött segédjegyzői állásra ezzel pályázatot nyitok.

Felhívom azokat, kik pályázni óhajtanak, hogy szabályszerűen felszerelt folyamodványaikat **f. évi április hó 15-ig** hozzám nyújtsák be.
Palánkán, 1891. évi márc. hó 17.

CSUPOR GYULA,
főszolgabíró.

Pályázati hirdetmény.

A megyei törvényhatóság által jóváhagyott 11. sz. községi szabályrendelettel a törvényhozás, illetve a törvényhatóság intézkedéseiig szervezett községi rendőrség egyes állomásaira ezzel pályázatot iratik ki.

- Betöltendők lesznek a következő fizetéssel ellátott állások, u. m. egy őrzetői s 7 rendőri állás.
1. 500 frttal javadalmazott őrzetői állás;
2. 7 — egyenként 300 frt fizetéssel javadalmazott rendőri állás.
Községi rendőrtől csak oly egyén nyerhet alkalmazást, aki:
- a) magyar honpolgár,
 - b) védkötelezettségének megfelelt, 24 ik életévét betöltötte az 50 et pedig el nem érte,
 - c) fedhetlen erkölcsű s teljesen rovatlan előéletű,
 - d) teljesen egészséges,
 - e) írni és olvasni tud és a községben divó nyelvet bírja,
 - f) az őrzetői állásra ezeken kívül megkívánatik a magyar nyelvnek szó és írásban való oly tökéletes birása, hogy az előírt írásbeli teendőket biztosan végezhesse.

Az alkalmazásnál elsőbbség adatik:
1. Az 1873. évi II. t. c. értelmében kedvezményezett altisztek és kiszolgált állami csendőröknek.
2. A hadsereg s honvédségnél kiszolgált egyéneknek.
3. Kifogás nélkül rendőrségi szolgálatban (nem felelős őri minőségben) alkalmazásban állott egyéneknek.
Végül előnynek tekintetik minden körülmények között a szolgálati magyar nyelvnek szó és írásban való birása, valamint a nőtlenység fenti körülmények és előnyök közökkel igazolandók, az egészségi állapot törvényhatósági orvosi bizonyítvánnyal olyképp igazolandó, hogy a szellemi és fizikai állapot és a főbb érzékeknek hallás és látásnak teljes birása is kitűnjék.
Pályázati kérvények fentiek szerint okmányolva alulírt eljárássághoz **f. évi április hó 12-ig** benyújtandók. A rubázatot és esetleg szolgálati lovat a rendőrök sajátjukból tartoznak fedezni; a többi feltételek a hivatkozott szabályrendeletből megtudhatók bármikor.
Apatin, 1891. évi március hó 27-én.

Jellmann, Reisinger Ferenc,
jegyző. 2-1 II. bír.

Hirdetmény.

Lality község telekkönyvi betétei az 1886. évi 29. és az 1889. évi 38. t. c. értelmében elkészítetvén és a nyilvánosságnak átadtván, ez azon felszólítással tétetik közzé, hogy:

1. Mindazok, akik az idézett törvény 15. és 17. §-ai alapján, ideértve ezen §-oknak az 1889. évi 38. t. c. 5. és 6. §-ában foglalt kiegészítéseit is, valamint az utóbbi törvény 7. §-ához képest eszközölt bejegyzések érvénytelenségét kimutatták, e végből törleési keresetüket, azok pedig akik teherátvitelnek az 1886. évi 29. t. c. 22. §-a, illetve az 1889. évi 38. t. c. 15. §-a alapján mellőzést megtagadni kívánják, e végből keresetüket hat hónap alatt, vagyis 1891. évi október hó 1-ső napjáig a hódásági kir. járásbírósnak mint telekkönyvi hatóságához nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indítandó törleési és egyéb keresetük harmadik személyek, aki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat.
2. Mindazok, akik az 1886. évi 29. t. c. 16. és 18. §-ai esetében, ideértve az utóbbi szakaszok az 1889. évi 38. t. c. 5. és 6. §-ában foglalt kiegészítést is, a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellenmondással élni kívánják, írásbeli ellenmondásukat hat hó alatt, vagyis szintén 1891. évi október hó 1-ig bezárólag ezen telekkönyvi hatóságához benyújtsák, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után ellenmondásuk figyelembe vételül nem fog;
3. Végül mindazok, akik a fentebbi 1. és 2. pontokban körülírt eseteken kívül a betétek tartama által nyert nyilvánkönyvi jogaikat bármely irányban sértve vélik, az e tekintetben való felszólalásukat tartalmazó kérvényüket ezen telekkönyvi hatóságához hat hó alatt vagyis 1891. évi október hó 1-ső napjáig bezárólag nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulta után a betétek tartalmát csak a törvény rendes útján és csakis az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azokat a feleket, akik a betétek szerkesztésére kiküldöttnek eredeti okmányokat adtak át, hogy amennyiben azokhoz egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyújtanak, az eredetieket ezen telekkönyvi hatóságnál átvehetik.
Hódásághon, a kir. járásbírósnak mint tkvi hatóságnál, 1891. évi március hó 22-én.

Jusits Lajos,
kir. járásbíró.

Pályázati hirdetmény.

Bajsa község eljárássága részéről ezzel közhírre tétetik, miszerint a községi rendőrség életbeléptetése folytán 1 községi őrzető és 4 gyalogrendőri állás lesz választás útján betöltve.

Felhívom pályázni szándékozók, hogy sajátkezűleg írt kérvényüket **folyó 1891. évi április hó 20-áig** alulírt eljárásságra címezve, a községi jegyzőnél nyújtsák be, mivel később érkező kérvények figyelembe vételül nem fognak.

- A kérvényben igazolni tartoznak, hogy:
- a) magyar honpolgárok,
 - b) védkötelezettségüknek megfelelték, 24-ik életévüket betöltötték s a 60-ikat pedig el nem érték,
 - c) fedhetlen erkölcsűek s teljesen rovatlan előéletűek,
 - d) írni, olvasni tudnak és a községben divó magyar nyelven kívül legalább még a szerb nyelvet bírják,
 - e) teljesen egészségesek,
 - f) az őrzetői állásra ezeken kívül, hogy a magyar nyelvet szó- és írásban oly tökéletesen tudják, hogy azon az előírt írásbeli teendőket biztosan végezni képesek legyenek.

Kiszolgált katonák, volt csend- és rendőrök előnyben részesítettek.
Az őrzetői állás évi 400 frt, a közrendőri állás évi 300 frt javadalmazással van összekötve.
Kötelesek lévén illetők az eljárásság által előírt egyenruhát beszerezni, mely egyenként 36 frtba kerül s mely összeg havi három forintot részletekben lesz évi járandóságukból levonva.
A választás napja az illetőkkel személyes megjelenés végett később tudatik.
Kelt Bajsán, 1891. évi március hó 26. án.

Szilvász János, Kelemen Pál,
jegyző. 3-1 bír.

Fennáll 1824. óta

István Husvéth
műfestője
Zomborban.

Kétfestés és nyomtatás, esztergály és mángorlás. Gyapju- és gyapjofonal-festés.

Kelmefestés, mintáztatás, appreteur, decateur és moiré.

Van szerencsém a n. é. közönség bérés tudomására juttatni, miszerint **festődőmben** a ruhafestés szakosztályát gőzerőre rendeztem be, ami által a tárgyak festési kivitele sikeresebben történhetik.
Selyem, gyapju, pamut és vegyes szövetek, női és férfiföltözések szíjfejtett valamint egész alakban, butor- és szabadiszitési szövetek, kendők, csipkék, szalagok, keztük és harisnyák, gyapju- és csipke-függönyök, lehető minden színben megfestetnek s ismét mint'ujak' állítatnak elő. 12-7

Pályázati hirdetmény.

Szeghegy község alulírott eljárássága részéről a községi és külrendőrségre ezzel pályázatot hirdetnek, és pedig:

- egy gyalog rendőri vezető állásra évi 400 frt javadalmazással,
 - két gyalogrendőr, egyenként 300 frt javadalmazással,
 - két lovasrendőr, egyenként 300 frt fizetés és egyenként 120 frt lótartrási átalánnyal.
- A pályázati kérvények bezárólag **f. évi április hó 20-ig** Szeghegy község eljárásságára címezve benyújtandók.
A pályázók igazolni tartoznak: hogy fedhetlen előéletűek, kiszolgált katonák, testileg és lelkileg egészségesek. A rendőrzető a magyar nyelvet szóban és írásban, a rendőrök a községben divó német nyelvet tudni kötelesek.
Szeghegyen, 1891. március 25. én.

Weinrich, Exle Frigyes,
jegyző. 3-1 bír.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye zombori járásába kebeleztet Nemes-Militics községében (vasuti állomás) nyugdíjazás következtében megürült község-orvosi állásra ezzel pályázatot hirdetnek.

Ezen állás 700 frt fizetéssel, 20 kr látogatási, 20 kr halottkémii díjjal, és kézi gyógytártrási joggal kapcsolatos.

Felhívom a pályázni szándékozók, hogy az 1876. évi XIV. t. c. 143. §-a értelmében felszerelendő kérvényüket **folyó évi április hó 30-áig** ezen szolgabírósnak annál is inkább nyújtsák be, mert az utóbb érkező folyamodványok figyelembe vételül nem fognak.
Zombor, 1891. évi március hó 24-én.

Poppovics Dusán,
főszolgabíró.

Friss vetőmagvak.
HEINDLHOFER RÓBERT
kereskedése
ZOMBORBAN,
saját házában.
Ajánl minden néven nevezendő
gazdasági-, konyhai- és virágmagvakat,
nevezetesen:
here-, fü-, répa-, erdei és konyhakerti, úgy számos faju virágmagvakat,
friss állapotban, fajazonos és csiraképes minőségben,
melyről annál is inkább meg lehet a nagyérdemű közönség győződve, miután e gazdasági magvak eladása csakis az ideál évad kezdetével rendeztetett be.

Pályázat.

Alulírott község eljárássága pályázatot hirdet a következő rendőri állásokra az alább írt javadalmazások mellett:

- 1. Egy rendőrbiztosi állásra, évi fizetése 300 frt;
 - 2. Egy őrmesteri állásra, évi fizetése 250 frt;
 - 3. Hat lovasrendőri állásra, évi fizetése egyenként 200 frt;
 - 4. Hat gyalogrendőri állásra, évi fizetése egyenként 200 frt; ezenkívül a rendőrbiztos és hat lovasrendőr évenként 100-100 frt, és az összes rendőri személyzet a rendőrbiztos kivételével az előírt egyenruházatot fogják a községtől kapni.
- Felhívom pályázni kívánók, hogy kellően felszerelt kérvényeiket **f. évi április hó 12-éig** ezen község eljárásságánál benyújtsák, mert később érkezett kérvények figyelembe vételül nem fognak.
Községi rendőrtől csak oly egyének alkalmazhatók, kik:

- a) magyar honpolgárok,
 - b) védkötelezettségüknek megfelelték, 24 ik életévüket betöltötték s a 60 ikat pedig el nem érték,
 - c) fedhetlen erkölcsűek és teljesen rovatlan előéletűek,
 - d) teljesen egészségesek,
 - e) írni és olvasni tudnak és a községben divó nyelvet bírják,
 - f) a rendőrbiztosi állásra ezeken kívül, hogy a magyar nyelvet szó és írásban oly tökéletesen bírják, hogy azon az előírt írásbeli teendőket biztosan végezni képesek legyenek.
- Szt. Tamás, 1891. március 25-én.

Ivanits Izidor, Alexievits Mita,
jegyző. 3-1 bír.

Pályázati hirdetmény.

A megyei törvényhatóság által jóváhagyott és a törvényhozás illetve törvényhatóság intézkedéséig érvényes 1891. számú községi szabályrendelettel szervezett községi rendőrség egyes állásaira ezennel pályázat iratik ki. Betöltendők lesznek a következő fizetéssel ellátott állások u. m.:

1. 300 frttal javadalmazott őrzetői állás;
 2. egyenként 288 frt fizetéssel javadalmazott gyalogrendőri állás;
 3. egyenként 288 frt évi fizetés és 96 frt lótar-tási általánnyal javadalmazott lovasrendőri állás.
- Közégyi rendőrül csak oly egyén alkalmazatik a ki;
- a) magyar honpolgár;
 - b) védkötelezettségének megfelelt, 24-ik életévét betöltötte, a 60-at pedig el nem érte;
 - c) fedhetlen erkölcsű s teljesen rovatlan előéletű;
 - d) teljesen egészséges;
 - e) irni és olvasni tud és a községben divó nyelvet bírja;
 - f) az őrzetői állásra ezeken kívül megkívántatik a magyar nyelvnek szó- és írásban való oly tökéletes bírása, hogy az előirt írásbeli teendőket biztosan végezhesse.

Az alkalmazásnál elsőbbség adatik:

1. Az 1873. évi II. t. c. értelmében kedvezményezett altisztek és kiszolgált állami csendőröknek;
2. A közhadsereg s honvédségnél kiszolgált egyéneknek;
3. Kifogás nélkül rendőrségi szolgálatban (nem felelőségi minőségben) alkalmazásban állott egyéneknek;
4. Végül előnynek tekintetik minden körülmények között a szolgálati magyar nyelvnek szó- és írásban való bírása, valamint a nőtlenység.

Fenti körülmények és előnyök közokiratokkal igazolandók, az egészségi állapot törvényhatósági orvosi bizonyítvánnyal olyképp igazolandó, hogy a szellemi és fizikai állapot és a főbb érzékeknek hallás és látásnak teljes bírása is kitűnjék.

Pályázati kérvények fentiek szerint okmányolva, alulirt eljáráshoz **folyo évi április hó 10-éig** benyújtandók.

A ruházatot és esetleg a szolgálati lovat a rendőrök sajátjukból tartoznak fedezni, a többi feltételek a hivatkozott szabályrendeletből bármikor megtudhatók. Prigl. Szt. Iván, 1891. évi március hó 25-én.

Rauschenberger, Haubert Jakab,
jegyző. bíró.

Alkalmazást nyer.

Alulírottul egy, az adó- és kataszteri ügyben teljes jártassággal bíró fiatal ember, teljes ellátás és 12 frt havi fizetés mellett, azonnal alkalmazást nyerhet.

Kelt Moholom, 1891. március hó 29-én.

Joanovits Lázár,
közs. jegyző.

Pályázat.

Bács-Bodrogh vármegye újvidéki járásához tartozó s törvényhatósági jóváhagyással szervezett rendőri állásokra és pedig:

1. Piros községében 1 őrzető és 4 gyalog,
2. Deszpot Szent-Iván községében 1 őrzető és 3 gyalog,
3. Új-Futtak községében 1 őrzető, 1 gyalog és 2 lovas,
4. Temerin községében 1 őrzető, 4 gyalog és 2 lovas,
5. Kulpin községében 1 őrzető, 2 gyalog és 2 lovas,
6. Új-Sóvoe községében 1 őrzető, 1 gyalog és 2 lovas,
7. Ó-Sóvoe községében 1 őrzető, 1 gyalog és 2 lovas,
8. Begecs községében 1 őrzető és 3 gyalog,
9. Jarek községében 1 őrzető és 3 gyalogrendőri állásra ezennel pályázatot nyitok.

Minek folytán felhívom a pályázni kívánókat, miszerint azon község megjelölésével a melyben alkalmaztatni kívánom, — az alábbi feltételeknek megfelelőleg felszerelt kérvényeiket **folyo évi április hó 20-áig** alulírottul nyújtsák be, mert a később érkezők figyelembe vehetők nem lesznek.

Pályázatok megkívántatik:

- a) magyar honpolgárság;
- b) hogy hadkötelezettségüknek megfelelték, 24-ik életévüket betöltötték, de a 60-ikat el nem érték;
- c) fedhetlen és teljesen rovatlan előélet;
- d) teljes egészség;
- e) irni és olvasni tudás, s az illető községben divó nyelvnek bírása;
- f) az őrzetőktől ezeken felül, a magyar nyelvnek — szó- és írásban — oly mérvű bírása, hogy az előirt írásbeli teendőket végezni képes legyen.

Ezen kelleknek okmányos kimutatása mellett előny biztosítatik:

- a) az 1873. évi II. t. c. által kedvezményezett altiszteknek és kiszolgált állami csendőröknek;
- b) a hadsereg és honvédségnél kiszolgált egyéneknek;
- c) az eddig kifogás nélkül rendőrségi szolgálatban — de nem felelőségi minőségben — alkalmazásban állott egyéneknek;
- d) végül minden körülmények között előny a szolgálati magyar nyelvben szó- és írásban jártasság és nőtlenység.

A szolgálati és fizetési feltételek ezen szolgabíró-ságnál a delutáni órákban, vagy az illető község elül-járóinál betekinthetők.

Kelt Újvidéken, 1891. évi március hó 27-én.

Kolozváry Sándor,
főszolgabíró.

Pályázati hirdetmény.

A megyei törvényhatóság által jóváhagyott 1. községi. 1891. számú községi szabályrendelettel a törvényhozás illetve törvényhatóság intézkedéséig szervezett községi rendőrség egyes állásaira ezennel pályázat iratik ki. Betöltendők lesznek a következő fizetéssel ellátott állások, u. m.:

1. 300 frttal javadalmazott őrzetői állás;
 2. egyenként 220 frt fizetéssel javadalmazott gyalogrendőri állás;
 3. egyenként 220 frt évi fizetés és 120 frt lótar-tási általánnyal javadalmazott lovasrendőri állás.
- Közégyi rendőrül csak oly egyén nyerhet alkalmazást a ki:
- a) magyar honpolgár;
 - b) védkötelezettségének megfelelt, 24-ik életévét betöltötte, a 60-at pedig el nem érte;
 - c) fedhetlen erkölcsű s teljesen rovatlan előéletű;
 - d) teljesen egészséges;
 - e) irni és olvasni tud és a községben divó nyelvet bírja;
 - f) az őrzetői állásra ezeken kívül megkívántatik a magyar nyelvnek szó- és írásban való tökéletes bírása, hogy az előirt írásbeli teendőket biztosan végezhesse.

Az alkalmazásnál elsőbbség adatik:

1. Az 1873. évi II. t. c. értelmében kedvezményezett altisztek és kiszolgált állami csendőröknek;
2. A hadsereg s honvédségnél kiszolgált egyéneknek;
3. Kifogás nélkül rendőrségi szolgálatban (nem felelőségi minőségben) alkalmazásban állott egyéneknek;
4. Végül előnynek tekintetik minden körülmények között a szolgálati magyar nyelvnek szó- és írásban való bírása, valamint a nőtlenység.

Fenti körülmények és előnyök közokiratokkal igazolandók, az egészségi állapot törvényhatósági orvosi bizonyítvánnyal olyképp igazolandó, hogy a szellemi és fizikai állapot és a főbb érzékeknek hallás és látásnak teljes bírása is kitűnjék.

Pályázati kérvények fentiek szerint okmányolva, alulirt eljáráshoz **f. évi április hó 10-ig** benyújtandók.

A ruházatot és esetleg a szolgálati lovat a rendőrök sajátjukból tartoznak fedezni; a többi feltételek a hivatkozott szabályrendeletből bármikor megtudhatók. Kelt Brestovácson, 1891. évi március 25-én.

Zányi Félix, Frittmann Miklós,
jegyző. bíró.

Pályázati hirdetmény.

Csantavér község képviselőtestületének f. évi január 20-án 1. községi. 1891. számú határozatával alkotott és Bács-Bodrogh vármegye törvényhatósági bizottsága által 86. községi. 1891. számú határozatával jóváhagyott szabályrendelet értelmében a községi bel- és külrendőrségre ezennel pályázat hirdettetik és pedig: **egy rendőr-őrzető, három gyalog- és három lovasrendőri állásra.**

A rendőrőrzető évi fizetése 400 frt; egy egy rendőr fizetése pedig 300 frt, ezenkívül a lovasrendőröknek havonként és fejenként 12 frt lótar-tási általány, mely összeg havonként utólagosan fog a község pénztára által szabályszerűen kiállított nyugta mellett kifizettetni.

Az említett fizetésből kötelesek nevezeték magukat az eljáráshoz által előirt egyenruhával ellátni és folyton tisztán járni; ezenkívül a lovasok a szolgálati lovat is sajátjukból tartoznak beszerezni; a fegyverzetet ellenben a község fogja nekik rendelkezésükre adni.

A jóváhagyott szabályrendelet értelmében felhívotnak mindazok, kik igazolni képesek, hogy:

1. ör magyar honpolgárok;
2. ör védkötelezettségüknek megfelelték, 24 ik élet-évüket betöltötték, a 60-ikat pedig el nem érték;
3. ör fedhetlen erkölcsűek s teljesen rovatlan elő-életűek;
4. ör teljesen egészségesek és
5. ör irni és olvasni tudnak (magyarul).

Az őrzetői állásra pályázók ezenkívül igazolni kötelesek, hogy a magyar nyelvet szó- és írásban oly tökéletesen tudják, hogy azon az előirt írásbeli teendőket biztosan végezni képesek legyenek.

A rendőrségbe felvétetni óhajtok a fent elősorolt kellekkel ellátott és **sajátkezűleg irt pályázati kérvényeiket** alulírott eljáráshoz **folyo évi április hó 20-ik napjáig** bezárólag nyújthatják be. Előnyben részesülnek az 1873. évi II. t. c. által kedvezményezett altisztek és kiszolgált állami csendőrök; a hadsereg és honvédségnél kiszolgált egyének és az eddig minden kifogás nélkül rendőrségi szolgálatban (nem felelőségi minőségben) álló egyének; különösen a nőtlenek.

Megjegyeztetik továbbá, hogy őrzetőnek csak oly egyén jelentkezhetik, ki a fenti kellekeken kívül igazolja, hogy a m. kir. csendőrség, vagy már egy hasonló intézménynél (községi nem felelős rendőrségnél) sikeresen működött.

Végül kijelentetik, hogy a választás napjáról folyamodók külön fognak értesíteni, a mely napon személyesen tartoznak megjelenni.

Csantavér, 1891. évi március hó 21-én.

Szokola Gyula, Sinkovics Ferenc,
közs. jegyző. 3-1 közs. bíró.

Ajánlat.

Egy 54 éves, róm. kath. özvegy nő, újvidéki lakos, valamely urasághoz vagy tiszt. lelkész urhoz mint gazdaasszony vagy szakácsnő szeretne szegődni.

A legtekintélyesebb családok részéről a legkitűnőbb bizonyítványokkal bír.

Bővebb felvilágosítással szíveségből a „Bácska“ kiadóhivatala szolgál. 3-1

Árlejtési hirdetmény.

Bács-Bodrogh megye törvényhatósági bizottsága által 256/1891. községi. szám alatt hozott határozatával Karavukova községében egy iskola és tanítói lak építése engedélyeztetvén, ezen építésre árlejtési pályázat nyitattik.

Felhívotnak mindazok, kik az árlejtésen részt venni óhajtanak, hogy 10% bánatpénzzel **folyo évi április hó 15-ik napján délelőtt 8 órakor** Karavukova községében jelenjenek meg.

A költségvetés 5340 frt 58 krnyi összegben van előirányozva, és pedig

kőműves munkára	2513 frt 39 kr.
ács-munkára	1377 " 90 "
cserepes munkára	333 " 07 "
bádigos-munkára	203 " 02 "
asztalos-munkára	451 " 83 "
lakatos-munkára	256 " 19 "
festő-munkára	134 " 62 "
tüveges-munkára	70 " 36 "

Az árlejtési feltételek és műszaki okmányok Karavukova község jegyzői irodájában a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők.

Karavukova, 1891. március hó 28-án.

Rumbach, Baumann János,
jegyző. 3-1 bíró.

Pályázati hirdetmény.

A megyei törvényhatóság által jóváhagyott 75/1891. számú községi szabályrendelettel szervezett, a törvényhozás illetve törvényhatóság intézkedéséig a községi rendőrség egyes állásaira ezennel pályázat iratik ki. Betöltendők lesznek a következő fizetéssel ellátott állások u. m.:

1. 400 frttal javadalmazott egy őrzetői állás.
2. Egyenként 300 frt fizetéssel javadalmazott négy gyalogrendőri állás.

Közégyi rendőrül csak oly egyén nyerhet alkalmazást, a ki:

- a) magyar honpolgár;
- b) védkötelezettségének megfelelt, 24-ik életévét betöltötte, a 60-at pedig el nem érte;
- c) fedhetlen erkölcsű s teljesen rovatlan előéletű;
- d) teljesen egészséges;
- e) irni és olvasni tud és a községben divó nyelvet bírja;
- f) az őrzetői állásra ezeken kívül megkívántatik a magyar nyelvnek szó- és írásban való oly tökéletes bírása, hogy az előirt írásbeli teendőket biztosan végezhesse.

Az alkalmazásnál elsőbbség adatik:

1. Az 1873. évi II. t. c. értelmében kedvezményezett altiszteknek s kiszolgált állami csendőröknek;
2. A közhadsereg s honvédségnél kiszolgált egyéneknek;
3. Kifogás nélkül rendőrségi szolgálatban (nem felelőségi minőségben) alkalmazásban állott egyéneknek;
4. Végül előnynek tekintetik, minden körülmények között a szolgálati magyar nyelvnek szó- és írásban való bírása, valamint a nőtlenység.

Fenti körülmények és előnyök közokiratokkal igazolandók, az egészségi állapot törvényhatósági orvosi bizonyítvánnyal olyképp igazolandó, hogy a szellemi és fizikai állapot és a főbb érzékeknek hallás és látásnak teljes bírása is kitűnjék.

Pályázati kérvények fentiek szerint okmányolva, alulirt eljáráshoz **folyo évi április hó 12-éig** benyújtandók.

A ruházatot a rendőrök sajátjukból tartoznak fedezni, a többi feltételek a hivatkozott szabályrendeletből bármikor megtudhatók. Szonta, 1891. évi március 25-én.

Thurszky, Ertl János,
jegyző. 2-1 bíró.

Pályázat.

Turia községben szervezett községi rendőrségnél egy, évi 400 frt fizetés, 40 frt lakbér és 20 frt ruházati általánnyal díjazott őrzetői, egy, évi 360 frt fizetés és 20 frt ruházati általánnyal díjazott őrzetői helyettes, és négy évi 300-300 frt fizetés és 20 frt ruházati általánnyal díjazott gyalogrendőri állásra ezennel pályázat nyitattik.

Felhívotnak tehát mindazok, akik a fentjelzett állások valamelyikét elnyerni óhajtják, hogy sajátkezűleg irt kérvényüket — a keresztlevel, magyar honosságuk és erkölcsi viseletüket igazoló hatóság, egy testi ép-ségükről szóló községi orvosi — és az eddigi alkalmaztatásukat előtűntető egyéb bizonyítványokkal felszerelten, alulírott eljáráshoz **folyo évi április hó 27-ig** annál is inkább benyújtsák, mert a később érkező kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

Kiszolgált altisztek úgy a rendőri szolgálatban állott egyéneknek — a kik az ezen községben divó szerb nyelven kívül — a magyar nyelvet is bírják, előny biztosítatik.

Az őrzetőtől határozottan megkívántatik a szerb nyelven kívül a hivatalos magyar nyelvnek teljes tudása és szép írás.

A fizetések havonként utólagos, a lakbér éven-gyedenként előleges részletekben, a ruházati általány pedig egész évre egyszerre ki fog szolgáltatni.

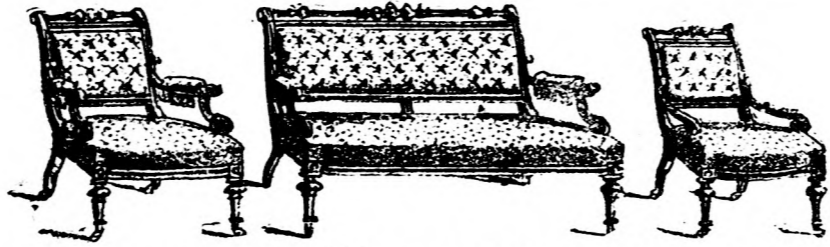
A szolgálatból fegyelmi uton elbocsájtandó egyén tartozik az egyenruhát természetben a községi elüljáró-ságnak visszaszolgáltatni — az ily egyenruha — utó-rendőrnek használatára az év leteltéig át fog engedtetni.

Kelt Turian, 1891. évi március hó 29-én.

Sztojkovics Vazul, Maletin J.,
jegyző. 3-1 bíró.

SCHERER FERENCZ

ZOMBOREAN.

Van szerencsém e város és vidéke n. é. közönségének figyelmét Zomborban, a főutcában, a Falcione-féle házban levő

RAKTÁRAMRA

felhívni és azt megtekintésre ajánlani.

Legfőbb törekvésem oda volt irányozva, hogy teljes

menyasszonyi kelengyéket

legyek képes összeállítani, a legegyszerűbbtől kezdve a legfinomabb kiállításig, de csakis szolid és a jelenkor kívánalmainak megfelelőleg a legújabb divat szerint, a legjutányosabb áron.

Nagy választékban készletben tartok mindennemű

asztalos és kárpitozott butorokat

u. m.: szekrény, ágy, mosdó-szekrény, éjjeli-szekrény, kredenc, trumeau, asztal, góth-székek és hajlított tölgyfából fotel, hintaszék, magas támlájú pamlagok, ottománok, és

szalongszoborok, függő- és asztali lámpák,

consol- és állótükrök, képek, függönytartók, fogasok, íróasztalok, könyv- és edény-tálcserok, tea- és virágasztal,

különféle szobrok, függő- és asztali lámpák,

ampel. Porcellánból: ebéd-szerviz, kávé-, tea- és mosdó-szervizek. Különféle üveg-árak, u. m.: bor-, sör- és likör-szervizek, virágáradék, mindennemű palack, pohár, kancsó, deszerttányér, komppottalak. Különféle china-ezüst kész, villa, kanál, auflatz, gyertya-tartó, cukorszelence, komppottál, ecet-olajtartó, tálcák. Különféle vasbutor ágyak, gyermekágyak, sodronymatrac, mosdóasztal, fogas és kályha-ernyők.

Teljes tisztelettel

10-6

SCHERER FERENCZ.

Nagy raktár a vendéglősök és vidéki kereskedők számára, a legolcsóbb áron.

Butorok részletfizetésre előnyösen.

Butorok részletfizetésre előnyösen.

SCHLICK-féle Vasöntöde- és Gépgyár- részvénytársaság

BUDAPESTEN.

Gyár és irodák: Városi iroda és raktár: VI., Kútsó Váci ut. 1890/93. szám. VI., Podmaniczky-utca 14. szám.

Ajánlja kitünő és szilárd szerkezetű

gőz- és járgányesplő-készületeit és számos első díjakkal kitüntetett

szab. SCHLICK-féle 2 és 3 vasu ekéit és szabadalmazott mélyítő-ekéit,

eredeti SCHLICK és

VIDATS-féle

egyvasu ekéit,

talajmívelő eszközeit,

boronáit és

rögtörő hengereit, valamint

Schlick-féle szab. „Haladás” sorbavetőgépeit.

Készletben van-

nak továbbá:

gabonatszítógépek

rosták (Baker és

Vidats-rendszer)

takarmányke-

szítő gépek, ten-

geri morzsolók

és darálók.

szab. Jókay-féle

„Hungaria”

daráló-gépek

erőhajtásra,

örölmalomok és olajmalomrendezések. Eredeti amerikai kéve-

kötő és marokrakó arató-gépek és fűkaszázó-gépek, szállítató

mezői vasutak stb.

Előnyös fizetési feltételek. Legjutányosabb áruk. Arjegyzekek kívánatra ingyen és bérmentve.

Zomborban mintaraktár a gazdasági egyesület helyiségében. 24-4

2. szám, közs. 1891.

Pályázati hirdetmény.

A megyei törvényhatóság által jóváhagyott 2. szá-

mu községi szabályrendelettel a törvényhozás, illetve

törvényhatóság intézkedéseiig szervezett községi rend-

őrség egyes állomásaira ezennel pályázat iratik ki.

Betöltendők lesznek a következő fizetéssel ellátott

állások, u. m.:

1. 300 frttal javadalmazott őrzetői állás.

3. egyenként 220 frt fizetéssel javadalmazott gya-

logrendőri állás.

2. egyenként 220 frt évi fizetés és 100 frt lótar-

tási átalánnyal javadalmazott lovasrendőri állás.

Községi rendőrül csak oly egyén nyerhet alkal-

mazást, a ki:

a) magyar honpolgár;

b) védkötelezettségének megfelelt, 24 ik életévét

betöltötte, a 60-nat pedig el nem érte;

c) fedhetlen erkölcsű s teljesen rovatlan előéletű;

d) teljesen egészséges;

e) írni és olvasni tud és a községben divó nyel-

vet bírja;

f) az őrzetői állásra ezenkívül megkívánatik a

magyar nyelvnek szó és írásban való oly tökéletes bi-

rása, hogy az előirt írásbeli teendőket biztosan vé-

gezhesse.

Az alkalmazásnál elsőbbség adatik:

1. Az 1873. évi II. t. c. értelmében kedvezménye-

nyezett altisztek s kiszolgált állami csendőröknek.

2. A hadsereg s honvédségnél kiszolgált egyé-

neknek.

3. Kifogás nélkül rendőrségi szolgálatban (nem

felelőségi minőségben) alkalmazásban állott egyéneknek.

4. Végül előnynek tekintetik minden körülmények

között a szolgálati magyar nyelvnek szó és írásban való

bírása, valamint a nőtlenség.

Fenti körülmények és előnyök közokiratokkal igaz-

olandók, az egészségi állapot törvényhatósági orvosi

bizonyítvánnyal olyképp igazolandó, hogy a szellemi és

fizikai állapot és a főbb érzékeknek — hallás és látásnak

teljes bírása is kitűnjék.

Pályázati kérvények fentiek szerint okmányolva

alulírt előjárásához folyó évi április hó 12-ig

benyújtandók.

A rubázatot és esetleg a szolgálati lovat a rend-

őrök sajátjukból tartoznak fedezni; a többi feltételek

a hivatkozott szabályrendeletből bármikor megtudhatók.

Monostorszegh, 1891. évi március hó 28-án.

Kapetanovits János, Fischer Márton.

jegyző. bíró.

402. szám.

kig. 1891.

Pályázati hirdetmény.

Kis-Hegyes község alulírt előjárásága részéről a

községi és külrendőrségre ezennel pályázat hirdettetik.

924. sz./közgy. 1891.

Pályázati hirdetmény.

A megyei törvényhatóság által jóváhagyott 2. kgy. ex

1891. számú községi szabályrendelettel a törvényhozás,

illetve törvényhatóság intézkedéseiig szervezett községi

rendőrség egyes állomásaira ezennel pályázat iratik ki.

Betöltendők lesznek a következő fizetéssel ellá-

tott állások u. m.:

1. 250 frt és 100 frt lóátalánnyal javadalmazott

őrzetői állás.

2. 4 egyenként 200 frt fizetéssel javadalmazott

gyalogrendőri állás.

3. 2 egyenként 200 frt évi fizetés és 100 frt ló-

tartási átalánnyal javadalmazott lovasrendőri állás.

Községi rendőrül csak oly egyén nyerhet alkal-

mazást, aki:

a) magyar honpolgár;

b) védkötelezettségének megfelelt, 24 ik életévét

betöltötte a 60 nat pedig el nem érte;

c) fedhetlen erkölcsű s teljesen rovatlan előéletű;

d) teljesen egészséges;

e) írni és olvasni tud és a községben divó szerb

nyelvet bírja;

f) az őrzetői állásra ezeken kívül megkívánatik

a magyar nyelvnek szó és írásban való oly töké-

letes bírása, hogy az előirt írásbeli teendőket biztosan

végezhesse.

Az alkalmazásnál elsőbbség adatik:

1. Az 1873. évi II. t. c. értelmében kedvezménye-

zett altisztek s kiszolgált állami csendőröknek.

2. A hadsereg s honvédségnél kiszolgált egyé-

neknek.

3. Kifogás nélkül rendőrségi szolgálatban (nem

felelőségi minőségben) alkalmazásban állott egyéneknek.

4. Végül előnynek tekintetik minden körülmények

között a szolgálati magyar nyelvnek szó és írásban való

bírása, valamint a nőtlenség.

Fenti körülmények és előnyök közokiratokkal igaz-

olandók, az egészségi állapot törvényhatósági orvosi

bizonyítvánnyal olyképp igazolandó, hogy a szellemi és

fizikai állapot és a főbb érzékeknek — hallás és látás-

nak — teljes bírása is kitűnjék.

Pályázati kérvények fentiek szerint okmányolva

alulírt előjárásához folyó évi április hó 10-ig

benyújtandók.

A rubázatot és a szolgálati lovat a rendőrök sa-

játjukból tartoznak fedezni; a többi feltételek a hivat-

kozott szabályrendeletből bármikor megtudhatók.

Kelt Ó-Szapáron, 1891. március 24.

Brezsovsky, Jozsity István,

jegyző. bíró.

Kutschier-kocsi eladás.

Egy teljesen új, igen elegáns,

ruganyos kutschier-kocsi sza-

badkézből, féláron eladó. Bővebb

felvilágosítást nyújt Dervode-

rits urad. kulesár.

Katymár, 1891. március 30.

1597. sz.

kig. 1891.

Pályázat.

Bács-Bodrogh vármegye Plávna községében egy

300 frt fizetéssel összekötött irnoki, s egy 200 frttal

ellátott végrehajtói állásra pályázatot nyitok.

Felhívom mindazokat, kik ezen állások valamelyi-

két elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt fo-

lyamodványukat folyó évi április hó 12-ig hoz-

zam nyújtsák be.

Palánkán, 1891. március hó 12. én.

Csupor Gyula,

főszolgabíró.

3-3

653. szám.

közs. 1891.

Pályázati hirdetmény.

A megyei törvényhatóság által jóváhagyott 2/1891.

számu községi szabályrendelettel a törvényhozás, illetve

törvényhatóság intézkedéseiig szervezett községi rend-

őrség egyes állomásaira ezennel pályázat iratik ki.

Betöltendők lesznek a következő fizetéssel ellátott

állások u. m.:

1. 300 frttal javadalmazott őrzetői állás;

2. egyenként 200 frt fizetéssel javadalmazott

gyalogrendőri állás.

Községi rendőrül csak oly egyén nyerhet alkal-

mazást a ki:

a) magyar honpolgár;

b) védkötelezettségének megfelelt, 24-ik életévét

betöltötte, a 60 at pedig el nem érte;

c) fedhetlen erkölcsű s teljesen rovatlan előéletű;

d) teljesen egészséges;

e) írni és olvasni tud és a községben divó nyel-

vet bírja;

f) az őrzetői állásra ezeken kívül megkívánatik

a magyar nyelvnek szó- és írásban való oly tökéletes

bírása, hogy az előirt írásbeli teendőket biztosan vé-

gezhesse.

Az alkalmazásnál elsőbbség adatik:

1. Az 1873. évi II. t. c. értelmében kedvezménye-

zett altisztek s kiszolgált állami csendőröknek.

2. A közöshadsereg s honvédségnél kiszolgált egyé-

neknek;

3. Kifogás nélkül rendőrségi szolgálatban (nem

felelőségi minőségben) alkalmazásban állott egyéneknek;

4. Végül előnynek tekintetik minden körülmények

között a szolgálati magyar nyelvnek szó- és írásban való

bírása, valamint a nőtlenség.

Fenti körülmények és előnyök közokiratokkal igaz-

olandók, az egészségi állapot törvényhatósági orvosi

bizonyítvánnyal olyképp igazolandó, hogy a szellemi és

fizikai állapot és a főbb érzékeknek hallás és látásnak

teljes bírása is kitűnjék.

Pályázati kérvények fentiek szerint okmányolva,

alulírt előjárásához folyó évi április hó 10-ig

benyújtandók.

A rubázatot a rendőrök sajátjukból tartoznak fe-

dezni, a többi feltételek a kivatkozott szabályrendelet-

ből bármikor megtudhatók.

Kelt Kupuszinán, 1891. évi március hó 25. én.

Török, Szikora Ágoston,

jegyző. bíró.

Zombor, 1891. Bittermann Nándor könyv- és könyvnyomdájából.